

TISKOVINA
Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana
Pošiljatelj Salve d. o. o. Ljubljana 0 40002531616515

**DON
BOSKO**

oktober 2022

NASLOV UREDNIŠTVA

DON BOSKO

Rakovniška 6, 1000 Ljubljana

☎ 059 339 100

@donbosko.revija@sdb.si

🌐 www.donbosko.si

Urednik Marko Suhoveršnik

Uredniški odbor Marko Košnik,
Janez Krnc, Tilen Mlakar,
s. Lucija Nastran, Gašper Otrin

Lektorica Jerneja Kovšca

Grafična zasnova
in priprava za tisk Bos&Graf

Izdajatelj Salezijanski inšpektorat

Založba Salve d.o.o. Ljubljana

Naklada 9.500 izvodov

Tisk Tiskarna Januš d.o.o.

Don Bosko je brezplačen.

DAROVE ZA VZDRŽEVANJE

Don Boska in za druge namene
lahko nakažete na račun

SI56 0205 8026 2282 413

SKLIC **SI00 105**

NAMEN **Don Bosko**

FUNDACIJA DON BOSKO

Rakovniška 6, 1000 Ljubljana

SALEZIJANSKI VESTNIK je leta
1877 ustanovil sv. Janez Bosko.

Slovenski salezijanci so leta 1904
začeli izdajati glasilo Don Bosko.
Od 1907 do 1915 je izhajal z
imenom Salezijanska poročila,
od 1916 do 1944 pa z imenom
Salezijanski vestnik. Leta 1969 je
Salezijanski vestnik nadomestil
Zvon Marije Pomočnice, nato pa
je obnovljeni Salezijanski vestnik
ponovno izhajal od 1973 do 2016.
Od leta 2017 izhaja z imenom

DON BOSKO.

Po svetu izhaja
v 132 državah,
v 64 izdajah in
v 31 jezikih.

Z molitvijo

smo blizu Gospodu
kot oče s svojim otrokom.
To je način, da postanemo veliki.

PAPEŽ FRANČIŠEK

FOTO: ORATORIJ ŠENTRUPERT

100 let inšpektorije

≈ Don Bosko se je leta 1878 v skladu s cerkvenim pravom odločil za delitev salezijanske družbe na inšpektorije.

≈ Prvi salezijanski zavod na Rakovniku je tako spadal pod beneško inšpektorijo s sedežem v Mogliano Veneto pri Benetkah.

≈ 14. oktobra 1905 je bila ustanovljena avstrijska inšpektorija Angelov varuhov. Novembra 1919 so salezijanske ustanove na Slovenskem prešle pod novoustanovljeno poljsko-jugoslovansko inšpektorijo.

≈ **18. novembra 1922** je bila ustanovljena samostojna jugoslovanska inšpektorija sv. Cirila in Metoda s sedežem v Ljubljani, ki po aprilu 1970, ko je bila ustanovljena inšpektorija s sedežem v Zagrebu, obsega ustanove v Sloveniji, zamejstvu, Črni gori in Srbiji.

100 let
**SALEZIJANSKA
INŠPEKTORIJA
sv. Cirila in Metoda**

Don Bosko po svetu

Salezijanski vestnik na **Malti** izhaja štirikrat letno. Sedež uredništva je v Sliemi, revija pa prinaša članke in novice v obeh uradnih jezikih: malteščini in angleščini.

V **Boliviji** salezijanci nekajkrat letno izdajajo Salezijanski vestnik za salezijansko družino in dobrotnike svojih vzgojnih in socialnih ustanov ter župnij, ki jih vodijo.

V **Kolumbiji** sta dve salezijanski inšpektoriji, ki izdajata skupni Salezijanski vestnik. Izhaja štirikrat letno na 48 straneh. Junjska številka je bila že 285. po vrsti.

DA BI VIDELI, KAJ SO ČUDEŽI

VILMOS SVARC, SDB
INŠPEKTORIALNI DELEGAT ZA SALEZIJSKO DRUŽINO

Pred dnevi me je poklical urednik Don Boska. »V naslednji številki boš ti napisal uvodne besede,« mi je dejal. Njegov predlog se mi je zdel zelo zabaven, saj sem dobil nalogo narediti nekaj, česar ponavadi nikoli ne preberem, ko vzamem v roke revijo Don Bosko.

Vse spoštovanje do vsakega, ki je že imel to nalogo, toda sam po navadi začnem listati revijo od zadaj. Mogoče imam v sebi nekaj judovskih korenin, saj oni berejo od zadaj naprej.

Po osebnem premišljevanju in poslušanju drugih, kako gre vse »cugrunt«, se sprašujem, ali je še kakšna svetla zvezda za našo Družbo in tudi našo ljubo salezijansko družino. Če bi se oziral na to, kar berem po časopisih in televiziji, lahko v tem negativnem ozračju dejansko grem k zdravniku, da mi predpiše antidepresive.

Ko pa se osebno srečujem z mladimi po maši, v mladinskem centru ali na prehodu in si izmenjamo nekaj besed, ko prisluhnem njihovim idejam, željam pa tudi težavam, me ti trenutki napolnijo z upanjem. Z upanjem, da ni šlo vse »cugrunt«. Zakaj ne?

Ker so mladi, ki iščejo Boga, iščejo smisel v tem zunanjem nesmislu. Iščejo ga tam, kamor mi redovniki in redovnice včasih pozabimo pokukat. Oni so tisti, ki mi dajejo upanje in smisel mojega poklica. Poslušati mlade, kako jim je pomembna svetost zakona, molitev, zakramenti ... me navdajajo z močmi, da se še vedno spleča truditi.

Nekateri mi hitro vržejo kost: »Nekoč je bilo to tako (lepše, boljše, več nas je bilo).« Mar je vse v številkah in v preteklosti? Brez preteklosti ne bi bilo sedanjosti. Je pa tudi res, da

ni vse v številkah. Osebnostno menim, da ni več nujno pomembno samo število udeležencev na različnih programih, ampak globina udeležnosti tistih, ki so navzoči.

Naj vse nas navdaja upanje. Upanje v Tistega, ki je dal življenje za nas, ki nas ljubi, in ta ljubezen je neskončna. Zaupajmo v Marijo Pomočnico, ki ji je don Bosko neprenehoma zaupal mlade in svoje delo in k temu spodbujal tudi druge. Potem bomo res videli, kaj so čudeži.

FOTO: TADEJ VELENŠEK

ŠE VEDNO ODHAJAJO

ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME, SDB
VRHOVNI PREDSTOJNIK SALEZIJANCEV

Prvo misijonsko odpravo so blagoslovile don Boskove solze, ki je dejal: »Začenjamo veliko delo. Kdo ve, ali ne bo ta odhod kot seme, iz katerega bo zraslo veliko drevo?« Prerokba se je uresničila.

Prva je nepozabna. Bilo je na dan sv. Martina leta 1875. Svet tega ni vedel, toda v tistem kotičku Turina, imenovanem Valdocco, se je začela nenavadna dejavnost: deset mladih salezijancev je odhajalo v Argentino. Bili so prvi salezijanski misijonarji.

PRVA MISIJSKA ODPRAVA

Biografski spomini sv. Janeza Boska ta trenutek opisujejo z epskimi poudarki: »Ob štirih so začeli pritrkavati. Kar nenadoma se je po hiši razlegel silen hrušč, okna in vrata so se stresla, dvignil se je tako silen veter, da se je zdelo, da bo odneslo cel oratorij. Mogoče je bilo to naključno, toda podoben veter in hrušč se je dvignil tudi v trenutku, ko so blagoslovili temeljni kamen cerkve Marije Pomočnice. Pojavil se je tudi na dan posvetitve cerkve Marije Pomočnice.«

Bazilika je bila nabito polna. Don Bosko se je povzpел na prižnico: »Toda zmanjkuje mi glasu in solze dušijo besedo. Povem vam samo to, da če je v tem trenutku moja duša žalostna zaradi vašega odhoda, pa se moje srce raduje ob napredku naše družbe, ko vidim, kako v naši majhnosti tudi mi dodajamo kamenček izgradnji veličastne zgradbe svete Cerkve. Da, pojdite polni poguma, toda zapomnite si, da je samo ena Cerkev, ki se razteza po Evropi, po Ameriki in po celem svetu in sprejema v svoje naročje pripadnike vseh ljudstev, ki se hočejo zateči pod njeno materinsko varstvo. Kot salezijanci se morate zavedati, da imate tukaj v Italiji, pa četudi

boste v najbolj oddaljenem kraju te zemlje, očeta, ki vas ljubi v Gospodu, in Družbo, ki misli na vas v vsaki okolščini, vam v vsem pomaga in vas sprejema vse kot svoje brate. Pojdite torej. Naleteli boste na ovire vsake vrste, na pomanjkanje, na nevarnosti. Toda ne ustrašite se. Bog je z vami. Šli boste, pa ne boste sami. Mi vsi vas bomo spremljali. Nemalo tovarišev bo prišlo za vami in posnemalo vaš zgled ter vas dohitelo na polju truda in težav. In tisti, ki ne bodo mogli iti z vami, da bi vas spremljali na evangeljski poti, vas bodo spremljali z molitvijo in bodo z vami delili utehe, težave in vse, kar boste morali prenašati, da bi bilo vaše delo za duše čim bolj uspešno« (BiS XI, 223–224).

Don Bosko jih je objel in vsakemu izročil list papirja z dvajsetimi posebnimi spomini, skoraj očetovsko oporoko otrokom, ki jih morda ne bo nikoli več videl. Zapisal jih je med nedavnim potovanjem z vlakom v svoj zvezek.

153. MISIJSKA ODPRAVA

25. septembra smo ta milostni trenutek doživeli že 153. po vrsti. Danes se imenujejo Oscar, Sébastien, Jean-Marie, Tony, Carlos ... 25 jih je, so mladi, pripravljeni ... a v svojih očeh in srcih nosijo zavest in pogum prvih. So nosilci tega, kar sem v tem šestletju prosil celotno salezijansko družino: drznost, preroštvo in zvestoba.

Don Bosko je izrekel majhno prerokbo: »Na tak način začenjamo veliko delo, ne zato ker mislimo, da bomo v kratkem času spreobr-

nili ves svet. Nikakor ne. Toda kdo ve, ali ta odhod ni kakor seme, iz katerega naj zraste veliko drevo? Kdo ve, ali ni to kakor prose-no ali gorčično zrno, iz katerega se bo raz-vilo delo, ki bo obrodilo veliko plemenitega sadu. Kdo ve, ali ta odhod ni vzbudil v srcih mnogih željo, da bi se posvetili Bogu v mi-sijonih, ki se nam bodo pridružili in pom-nožili naše vrste? Jaz trdno upam v to. Videl sem veliko število tistih, ki so izrazili željo, da bi jih izbrali« (BiS XI, 242).

Živimo v času, ko se moramo soočiti s pre-novljeno miselnostjo, ki »more premagovati meje«. V svetu, v katerem so meje v nevar-nosti, da postanejo vse bolj zaprte, je pre-roštvo našega življenja tudi v tem: pokazati, da za nas ni meja. Edina resničnost, ki jo imamo, so Bog, evangelij in poslanstvo.

Sanjam, da bodo ljudje danes in v prihodnje ob imenu »don Boskovi salezijanci« pomis-lili, da smo posvečeni nekoliko »nori«, ker s pravim salezijanskim srcem ljubimo mlade, zlasti najrevnejše, najbolj zapuščene in ne-zaščitene. To se mi zdi najlepša opredelitev don Boskovih sinov za današnji čas. Prepri-čan sem, da bi naš oče želel prav to.

Še vedno odhajajo, da bi svoje življenje po-darili Bogu. Ne le z besedami. Družba je

plačala tudi krvni davek. Novomašno geslo mučenca Rudolfa Lunkenbeina se je glasilo: »Prišel sem služiti in dat življenje.« Ob nje-govem zadnjem obisku Nemčije leta 1974 ga je mati prosila, naj bo previden, saj je izvedela o tveganjih, ki so grozila njenemu sinu. Odgovoril je: »Mama, zakaj te skrbi? Nič ni lepšega kot umreti za Boga. To bi bile moje sanje.«

“

Peti don Boskov nasvet misijonarjem se je glasil: »Posebej skrbite za bolnike, otroke, ostarele in revne.«

”

Trdno sem prepričan, da mora naša druž-i-na v naslednjih šestih letih stopati v smeri večje univerzalnosti in brez meja. Države imajo meje. Naša velikodušnost, ki podpi-ra poslanstvo, ne more in ne sme poznati meja. Prerokba, katere priče moramo biti kot skupnost, ne vključuje meja.

Iz izkušenj lahko trdim, da je na milijone družin po vsem svetu polnih hvaležnosti do salezijancev, ki so postali 'evangelij' med njimi.

GREMO NAPREJ, DOKLER JE BOŽJA VOLJA

Salezijanski duhovnik Ciril Slapšak

V sredo, 21. septembra 2022, je v Don Boskovem centru Maribor potekal redovniški dan z naslovom: »Životarim ali živim: 'Da bi imeli življenje v polnosti'« (prim. Jn 10,10). Edini med pričevalci o sprejemanju bolezni in starosti, ki ni mogel biti fizično navzoč, temveč je redovnike in posvečene nagovoril preko videa, je bil salezijanec Ciril Slapšak iz salezijanske skupnosti v Želimljem. V nadaljevanju podajamo nekaj njegovih spodbudnih misli.

POGOVARJAL SE JE JANEZ POTOČNIK, SDB

BOGATO PASTORALNO DELO

Salezijanec Ciril Slapšak, doma iz Šentruperta na Dolenjskem, se že spogleduje z okroglim jubilejem, 80-letnico življenja. Salezijanec je postal leta 1962, duhovnik pa leta 1971.

V bogatem 40-letnem pastoralnem udejstvanju v mnogih salezijanskih župnijah se je soočal z mnogimi težavami in stiskami, tudi zdravstvenimi. A na vse gleda z veseljem in ponosom: »Kodeljevo, Rakovnik, Radenci, Sevnica, Celje. Vsaka župnija ima nekaj svojstvenega, povsod je bilo drugačno delo, drugačen obseg ... ampak, kamorkoli sem prišel, so bili ljudje čudoviti.«

SOOČANJE Z BOLEZNIMI

Vsak se slej ko prej sooči s preizkušnjami na mnogih področjih. Cirila je v Sevnici doletela mišja mrzlica, ki pa mu, hvala Bogu, ni pustila prevelikih posledic. A že so se pojavile težave z glasilkami, pa z vidom, za kar so bile potrebne operacije. »Vedno se je kaj našlo,« hudomušno nadaljuje, »hkrati pa je bilo potrebno delati. Nikoli nisem obležal, saj ni bilo časa za počitek.«

Ciril je že od otroštva rad tekel in se športno udejstvoval. Tudi v Celju je redno tekel dvakrat ali trikrat na teden. V določenem času pa je ugotovil, da ga noge ne ubogajo več: zade-

val je ob korenine, težko je premagoval stopnice. Po pregledih so mu odkrili miopatijo, bolezen mišic. To je začelo vplivati tudi na pastoralno delo, saj ni več zmož slediti ritmu in utripu pastore, čeprav bi rad.

“

Jemal sem zdravila, ki so imela stranske učinke: osteoporoza in zlom ledvenih vretenc. To je moja največja izkušnja, kaj je bolečina. Tulil sem. Ni ga človeka, ki bi mu privoščil tako bolečino.

”

Sedaj živi in deluje v Želimljem. V začetku si je še pomagal s palicami: »Večkrat se je zgodilo, da sem klecnil, če nisem dovolj dvignil nog, sem padel.« Vedno bolj postaja odvisen od drugih. Njegovega duha ohranja bivanje med mladimi.

»Sem zadovoljen. Mladina je zlata. Pozdravljajo, pomagajo peljati voziček ...« Vedno je na voljo za pogovor ali spoved, sodeluje pri mesečnih duhovnih obnovah, ki jih pripravljajo v Domu Janeza Boska.

Z nasmeškom ugotavlja, da je na spomlad več problemov in težav, tudi zaradi mladostnih zaljubljenosti in joka ... in malo poklepetajo. »Luštni so, odkriti so,« dodaja.

SPREJEMANJE BOLEZNI IN STAROSTI

»Starejši imamo druge rane: tudi voziček je ena taka. Ko molim rožni venec *ki je za nas težki križ nesel*, se spomnim, da imam svoj križ, ki ga nosim. To je primerno času in okoliščinam.

FOTO: MARKO SUHOVERŠNIK

Dokler bom še lahko kolikor toliko skrbel zase, bom tu. Ko pa ne bom več mogel vstati z vozička, s postelje, zavestno vem, da me čaka verjetno še zadnja postaja: salezijanski dom na Trsteniku. Tega se zavedam. Zato tudi v kuhinji za hec rečem: manj mi dajte na krožnik, če se bom zredil, ne bom mogel več vstajati.

Ali sprejmeš križ v jezi ali pa ga sprejmeš in rečeš: saj ni druge pomoči. Tako je. Če se spomniš še Jezusa, ki je za nas težki križ nesel, in capljaš za njim, je lažje.«

“

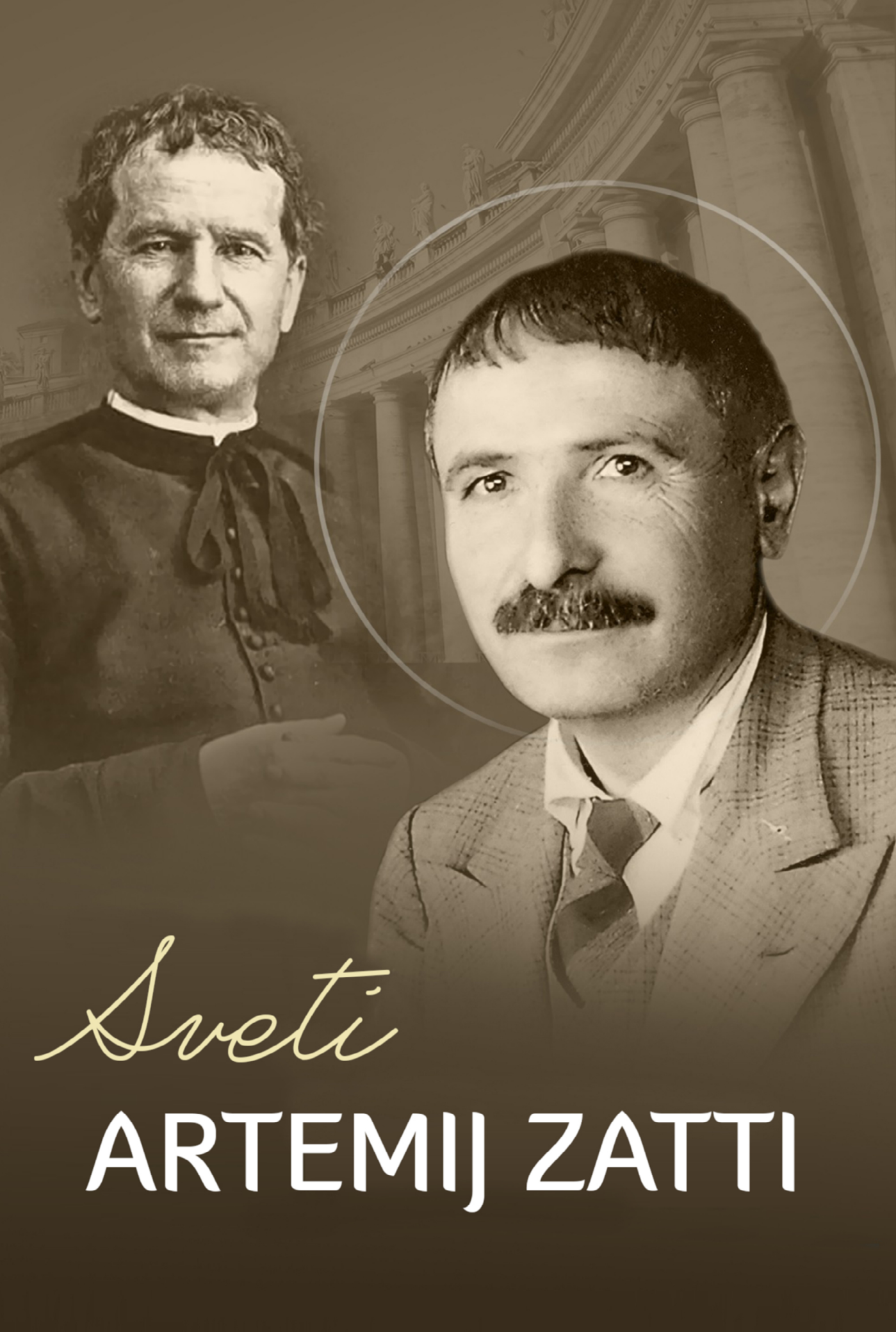
Občudujem jih in pravim: to je zlata mladina. Seveda, tudi oni nosijo svoje rane. To je naša naloga: tem mladim ljudem je treba pomagati, treba jih je razumeti v njihovem življenjskem obdobju.

”

Bodimo realisti. Če se bomo vrteli v krogu, kako bi bilo, če bi bilo, bomo samo nesrečni. Sprejmimo križ takšen, kot je.

Ta križ pridružimo Jezusovemu križu, pa bo lažje. Če se bomo jezili nase, si bomo sami nalagali breme na rame. Seveda spomin uhaja na leta, ko sem tekal, brcal, zdaj pa ne morem. A življenje je bilo polno, Bog mi je dal milost poklica, čeprav si ga nisem nikoli zaslužil.

Kot je dejal sv. Janez Pavel II: 'Korajža velja! Gremo naprej, dokler je Božja volja,« svoje pričevanje zaključuje Ciril Slapšak.

Sveti

ARTEMIJ ZATTI

MLADI

*se želijo
vrniti k*

OSNOVAM

Salezijanec Xavier Ernst,
delegat za SMP v Franciji
in južni Belgiji

BLAŽKA MERKAC, Sals

Xavier, delegat za mladinsko pastoralo v Franciji in južni Belgiji, se nam lahko na kratko predstaviš?

Navdušen sem nad mladimi, izobraževalnimi izzivi, kolesarjenjem, gorami in Bogom. Odraščal sem v družini s petimi otroki. Ko sem bil najstnik, je name imelo močan vpliv srečanje z duhovnikom – vzgojiteljem. Rekel sem si: »Zakaj ne bi delal kot on?« Šele ob srečanju z don Boskovim likom v skupnosti salezijancev sem v celoti odkril svojo poklicanost: ravnotežje med pedagogiko in duhovnostjo – »Evangelizirati z vzgojo in vzgajati z evangeliziranjem«.

Kako dolgo si že delegat in katere so tvoje glavne naloge?

Začenjam sedmo leto kot delegat za mladinsko pastoralo. Koordiniram vse dejavnosti za mlade v naših treh glavnih salezijanskih mrežah: šole, sociala in župnije. Ponujamo družabno-kulturne dogodke, mladinske poletne taborne, srečanja salezijanske mladi-

ne, usposabljanja za mlade animatorje ... V tandemu s sestro FMA skrbimo, da združujemo različne dejavnosti salezijanske mladinske pastorale iz Francije in južne Belgije glede formacije, srečanj, izmenjav, da bi zagotovili salezijansko karizmo v naših hišah.

V Franciji imate vsako leto veliko srečanje pod imenom CampoBosco. Koliko let že poteka ta program, kdo so udeleženci, kakšen je program?

CampoBosco je prav posebno srečanje kakih 300 belgijskih in francoskih mladih ob koncu poletja. Lepota salezijanskega mesta Ressins, program, čudovito ozračje naredijo srečanje takšno, ki po štirih dneh nikogar ne pusti ravnodušnega. Molitve, razmišljanja, služenje, podelitev, druženje, šport. Na voljo je vse, da si lahko napolnimo baterije v naši prelepi salezijanski družini. Poleg tega odkrivamo bistvo don Boska.

Ko mladi prispejo, jih preseneti grad Ressins, njegovi stolpi, velika igrišča, narava, kapela, predvsem pa toplina dobrodošlice mladih prostovoljcev. Takoj se počutijo kot doma! Preddverje postane naše zbirališče: ozračje je pristno, predvajajo se nove pesmi, večerno bedenje se konča tako, da vas potopi v osrčje CampoBosco teme. Mnogi pričnejo sklepati prijateljstva in se povezovati z Bogom.

Naslednji dan si vsak izbere svojo delavnico. Veliko se pogovarjamo in delimo svoje misli, izkušnje. Tukaj ni nikomur dolgčas. Veliko se poje, pleše, popoldne pa je rezervirano za velike igre. Ob večerih je molitveno bedenje. Na tem srečanju je toliko življenja in dogajanja, da je težko opisati vse. Gotovo pa je, da v nekaj dneh mladi niso več enaki kot prej.

Katere programe za mlade še organizirate skozi leto?

Imamo Festiclip, Festifoot, Festicook ... To so samo nekatera srečanja za mlade, a vedno s salezijansko pedagogiko in duhovnostjo. Festiclip je na primer festival kratkih filmov

Ime

Xavier Ernst

Država

Belgija

Mesto

Liège, zdaj Pariz (Francija)

Župnija

Sv. Janez Bosko, Pariz

Najljubši letni čas
pomlad

Najljubša knjiga
Mali princ

Najljubši okus sladoleda
borovnica

Najljubši film
Čudež v celici št. 7

Najljubši svetnik
moja babica

Najljubši citat iz Svetega pisma
Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju (Jn 10,10)

za mlade od 15 do 20 let. Posnetki so narejeni za druge mlade in prenašajo sporočilo, so opora za refleksijo in animacijo. Sodelujoče skupine prihajajo iz šol, župnij ali mladinskih centrov.

Festifoot je nogometni izziv, na voljo najstnikom, ki so člani naše Don Bosco mreže. Dva dneva, ki jih preživimo skupaj, sestavljajo nogometne tekme, delavnice o nogometni tehniki in kulturi ter različne dejavnosti, ki spodbujajo fair play in salezijanski duh. Festifoot je predvsem čas za srečanje in igro, doživet v bolj družinskem kot tekmovalnem duhu.

Kateri so po tvojem mnenju največji izzivi pri delu z mladimi danes?

Opažam, da mladi potrebujejo predvsem prava srečanja. Ljudje smo na splošno ustvarjeni za odnose. Prijateljske in družin-

FOTO: OSEBNI ARHIV

ske vezi ostajajo prednost mladih. Glede komunikacijskih sredstev, družbenih omrežij: ne bi jih prehitro demoniziral. V celoti so del našega okolja. Lahko so čudovita orodja. Vprašanje je, kako in zakaj jih uporabljamo. Na tem področju je pravo izobraževanje tisto, ki bi se ga moral udeležiti vsak, ki dela z mladimi. Nič ni hujšega od staršev, ki vsem tem orodjem enkrat rečejo ne, drugič da. Naj živi doslednost! Koliko staršev tudi večere preživi pred svojimi ekrani!

Mladi morajo doživeti konkretne izkušnje, izstopiti iz svojih con udobja in odkriti druge kraje, se potopiti v naravo, tišino, izmenjavo izkušenj z mladimi iz drugega družbenega okolja. Salezijanci moramo spodbujati te temeljne življenjske izkušnje.

Četudi tega ne izražajo vedno tako, se mladi želijo vrniti k osnovam. Iščejo smiselne študije in službe. V njih vidim resnično iskanje duhovnosti. Tej želji moramo znati prisluhniti, tudi če ne ustreza vedno in takoj našim natančno opredeljenim katoliškim kodeksom. Pomembno je, da se pustijo pritegniti življenju v obilju (prim. Jn 10,10).

Letošnje vezilo ima naslov »Vse delajte iz ljubezni, nič iz prisile«. Nam lahko iz svojih izkušenj poveš, kako to živiš pri delu z mladimi?

Kot nas opominja don Bosko, ki je to povzel od sv. Frančiška Saleškega, je blagost ključna beseda pri vzgojnem delu z mladimi. »Imejte radi, kar imajo radi mladi, in mladi bodo vzljubili, kar imate radi vi.«

Vsak dan to merim tudi v svojem življenju kot salezijanec v srcu svojih bratskih odnosov v skupnosti; v svojem življenju kot duhovnik z ljudmi, ki jih srečujem; v odnosih v skupini ... Bog vedno prihaja nežno, nikoli v moči.

Mladi ste ...

... priložnost za naš svet in za današnje izzive.

150 LET DRUŽBE FMA

in obhajanje redovnih jubilejev

V nedeljo, 4. septembra 2022, smo na Rakovniku v Ljubljani praznovali 150-letnico družbe hčera Marije Pomočnice. Na to obletnico smo se FMA pripravljale s triletno pripravo, ki je vključevala našo hvaležnost Bogu, Mariji in vsem sestram, ki so zvesto živele karizmo, ki je bila zaupana ustanovitelju sv. Janezu Bosku in soustanoviteljici sv. Mariji Domini-Mazzarello. Intenzivno skupno duhovno pot pa smo sestre hčere Marije Pomočnice naše inšpektorije v povezanosti s sestrami iz celega sveta prehodile zadnje tri tedne pred 5. avgustom 2022, ko smo obeležile 150-letnico prvih zaobljub sester. Sedanja vrhovna predstojnica, mati Chiara Cazzuola, je ob tej priložnosti zapisala: »Praznujemo

Božjo zvestobo, ki je spremljala življenje in poslanstvo vseh hčera Marije Pomočnice in vzgojnih skupnosti na svetu.«

Pri sveti maši smo se Bogu in Mariji zahvalile tudi za zvestobo naših letošnjih jublantk. S. Marta Zadavec in s. Anica Žagar sta obhajali 50-letnico, s. Lucija Nastran pa 25-letnico zaobljub. Pri obnovitvi naših redovnih zaobljub in tudi med mašnimi deli so se prepletali trije jeziki, saj naša inšpektorija vključuje slovenske in hrvaške sestre, italijanščina pa je jezik naših začetkov. Tudi himno Družbe smo sestre ob zaključku navdušeno zapele v ustanoviteljevem jeziku.

Zahvalno sveto mašo v cerkvi Marije Pomočnice je s sobraty salezijanci ter nekaterimi duhovniki, s katerimi sodelujemo, daro-

FOTOGRAFIJE: ARHIV FMA

val slovenski inšpektor mag. Marko Košnik. Vesele smo bile, ker se je praznovanja udeležil tudi hrvaški inšpektor don Tihomir Šutalo z dvema hrvaškima salezijancema. K sveti maši je prišlo lepo število sorodnikov, prijateljev, dobrotnikov in članov salezijanske družine.

Gospod inšpektor Marko Košnik nas je med homilijo povabil, naj bomo v sedanjem času zelo pozorne na delovanje Božjega Duha, ki tudi od nas pričakuje prenovo. Duh pa za to potrebuje našo ponižnost, odprtost in hvaležnost. To pomeni veselo srce, ki v času prenove prisluhne Božjemu Duhu, ki nas notranje povezuje v sestriškem duhovnem sozvočju. Po njegovih besedah je sedaj čas sodelovanja še posebej znotraj salezijanske družine. Zahvalil se je sestram, ki so na razne načine pomagale, da so salezijanski poklici rasli; bodisi v letih, ko so skrbele za gospodinjstvo v salezijanskih ustanovah, bodisi z molitvijo bodisi s pastoralnim udejstvovanjem. Fantje in dekleta danes namreč še bolj kot včasih potrebujejo zgled moških in ženskih osebnosti, ki znajo med seboj dobro sodelovati. Inšpektor nas je še posebno povabil k upanju in podaril, da je to bolj kot čas naše zvestobe, čas zvestobe Boga, ki je načrtoval karizmo, ki sta jo v povezanosti živela don Bosko in Marija Dominika Mazzarelo. Sedaj pa, povezani s temi močnimi koreninami, Božjo zvestobo za srečo mladih živimo mi.

Ob tej priložnosti smo FMA izdale prenovljen prevod Pisem sv. Marije Dominike tako v slovenskem kakor tudi v hrvaškem

jeziku, da bomo ohranile in krepile povezanost z lastnimi karizmatičnimi koreninami. To smo kot prijetno presenečenje izvedele na srečanju, ki smo ga sestre imele že pred mašo. Zbrale smo se namreč v prostorih rakovniške župnije, kjer smo v družinskem ozračju preživele nekaj skupnih uric. Tam smo najprej sodelovale v razvedrilnem programu o poznavanju pisem svete Marije Dominike Mazzarelo. Nato smo pozorno prisluhnile besedi inšpektorice, na koncu pa v dar prejele omenjeno knjigo s pismi in članki o duhovnosti naše soustanoviteljice.

*Praznujemo
Božjo zvestobo,
ki je spremljala življenje
in poslanstvo vseh hčera
Marije Pomočnice
in vzgojnih skupnosti
na svetu.*

Ines Chiara Carruola

KO MATI IN OČE ODPOVESTA, SE POJAVI *MARY POPPINS*

GAŠPER M. OTRIN, SDB
RAVNATELJ DOMA JANEZA BOSKA, ŽELIMLJE

Kaj delajo matere? Sprejemajo, pomirijo, objamejo in nežno položijo roko na otroka, ko se ta vznemiri. Vsak trenutek gledajo na svojega otroka kot na čudež. Poberejo ga, ko pade, in ga opogumljajo v vseh obdobjih življenja. Kaj pa oče? Ta je čustveno navzoč, stabilen in daje otroku varnost, pogum, vero vase, samozavest in moč, da se sooča z izzivi. Vsi otroci niso imeli in nimajo take sreče, da bi imeli ljubečo mater in očeta.

Vmnogih družinah je tudi danes navzoč gospod Banks, ki ga skrbi samo za denar, ali pa gospa Banks, ki misli samo nase in so otroci kot Jana in Mihec, za katere se nihče ne zmeni. Prav nikogar ni, ki bi razumel njuno otroško odprtost in hkrati ranjenost in vedel, česa si v resnici želita in po čem hrepenita. In takrat se v vetrovni noči iz zvezdnatega neba z dežnikom v rokah spusti na zemljo Mary Poppins.

LIK VARUŠKE, KI SI SAMA IZBERE OTROKE

Avtorica Pamela L. Travers je prvo novelo Mary Poppins izdala leta 1934, sledilo jih je še sedem, zadnja leta 1988. Novela je hitro našla pot v gledališča, Disney pa je posnel musical leta 1964, sledili so še mnogi filmi in risanke. Gre za enega svetovno najbolj prepoznanih likov te posebne varuške, ki si sama izbira družine, kjer se bo zaposlila. Tako trikrat pride iz vzhoda k premožni in ugledni družini Banks, ki živi v Češnjem drevoredu. Otroka Jana in Mihec se je vedno zelo razveselita in vsakič, ko pride, sta malo starejša. Mary oba vzgaja k lepemu obnašanju in je v svojem ravnanju zelo dosledna, če prekršita pravila. Otroka jo preprosto obožujeta, kljub temu da jima postavlja jasne in včasih kar stroge meje. Kljub temu da ima do njiju zelo jasna pričakovanja, pa je

njen svet več kot odprt za vznemirljive pustolovščine in raziskovanje nepoznanega.

SKORAJ PRAVLJIČNA JUNAKINJA

Mary Poppins zna letati po zraku in ima čarobni dežnik in ve, da te na tla spravijo le žalostne misli. S kredo na tla nariše vrtiljak, nakar vsi skupaj skočijo vanj. Ko se veter spremeni in spozna, da je naredila vse, kar je želela in je otroci več ne potrebujejo, z zahodnim vetrom odleti drugam, k otrokom, ki jo potrebujejo. V noveli lahko vidimo veliko simbolike. Ko Mary odide, za njo ostane le majhna lučka, podobna zvezdi. V grški mitologiji večkrat srečamo junake, ki se po smrti spremenijo v zvezde ali ozvezdja. Herkul gre v nebo kot ozvezdje, tudi Berenikini kodri (lasje) postanejo ozvezdje. Mary pozna jezik narave in živali. Sonce ji govori in zvezde jo ljubkujejo. Po eni strani je kot Peter Pan, večno otroška, zna se približati otrokom, je zelo skrbna in čuteča, po drugi strani pa je po ravnanju izrazito odrasla, zna se distancirati od materialnih stvari in od oseb. Je kakor Pika Nogavička, ki zna uresničiti sanje otrok in zna rešiti vsak problem.

ZAKAJ SI IZBIRA TOČNO DOLOČENE DRUŽINE?

Če pustimo ob strani vso fantazijo, ki jo

premorejo novele in posledično vse razne uprizoritve Mary Poppins, beremo v ozadju sporočilo, kako pomembno vlogo imata v družini mati in oče. Očitno je, da je v družini Banks oče zelo nesočuten do obeh otrok, ne dovoli si biti ranljiv, zato ne najde pravega stika z njima in ni čustveno prisoten. Tak oče bo svoji hčeri težko nudil oporo, da bo odrasla v zrelo žensko, saj od njega potrebuje stik, bližino ter njegovo oporo in ga bo zato silno pogrešala. Oče pa bo ostal čustveno odsoten in usmerjen v delo in neodvisnost.

Tudi za mater, gospo. Banks, je očitno, da ne more vzpostaviti pravega stika z otrokoma. Po vsej verjetnosti ni v stiku tudi sama s sabo in svojim materinstvom. Otrok se ob taki materi lahko počuti tesnobno in brez notranje opore, slabo bo prenašal življenjske preizkušnje in bo nemočen kakor njihova mater. Hčerka take matere bo imela identitetno krizo, ki se bo kazala v nemoči, obupu, občutku nevrednosti, ali pa bo doživljala zavrženost in odvečnost.

VARUŠKA, KI PREDRAMI DRUŽINSKI SISTEM

Družina je v smislu medgeneracijskih vezi osnovno gibalno psihičnega razvoja osebnosti otroka. Prav na podlagi teh vezi se namreč pišejo zgodbe posameznikov, ki svojih korenin ne morejo zanikati, saj so vedno otroci svojih staršev in so prežeti z vzdušjem, ki je vladalo v družinskem sistemu oz. v odnosu med starši.

Mary ima v družini nekakšno vlogo stare mame in tete. Čas ima in se lahko posveti otrokoma, hkrati pa se med njimi vzpostavi zanimiva vez, ki je ne otežuje odgovornost, obveznost in konflikt odnosa, ki ga lahko vidimo med starši in otroki. Lahko rečemo, da se Mary in otroka tako dobro razumejo zato, ker imajo skupnega »nasprotnika« in to so starši.

MEDIATORKA ODNOSOV

Za Mary velja, da je nekakšna mediatorka v družini Banks. Je neka tretja oseba, ki ni del družine in zagotavlja spoštljivo in konstruktivno komunikacijo med njimi. Poskrbi, da je zadovoljstvo vedno obojestransko, zato jo zelo cenijo starši in otroka. Ko je ona v družini, kar nekako minejo stresne situacije in nezadovoljstvo, družinsko vzdušje postane odprto za sodelovanje in ljubeče. Novela je zato tudi nazorna podoba družine, ki potrebuje pomoč, potrebuje nekoga tretjega, ki pomaga vzpostaviti odnos. Včasih je pač treba poiskati takšno pomoč, ki ne prileti kar iz neba kakor Mary Poppins. Tudi danes so družine Banks, ki morajo v svojo sredo povabiti mediatorja, tera-

pevta, duhovnika, psihologa ipd. In vse to zaradi tega, ker ima samo družina, predvsem pa oče in mama, mož in žena, v sebi moč, da nekaj bistveno spremeni. In včasih so spremembe potrebne in dobrodošle, niso pa enostavne in zahtevajo svoj čas.

ZAPUSTIMO TOGE SHEME IN PRISLUHNIMO

KLEMEN BALAŽIČ, SDB
DELEGAT ZA SALEZIJSKO POKLICNO PASTORALO

Kot duhovnik in vzgojitelj vedno bolj ugotavljam, kako pomembno je poslušanje za graditev medsebojnih odnosov in tudi osebno rast. Danes se bomo ustavili prav ob tej osebni lastnosti in poiskali nekaj dobrih zgledov.

Tisti čas je Jezus prišel v neko vas in žena z imenom Marta ga je sprejela v svojo hišo. Imela je sestro, ki ji je bilo ime Marija. Ta je sedla h Gospodovim nogam in poslušala njegovo besedo, Marta pa je imela s postrežbo veliko dela. Pristopila je in rekla: »Gospod, ti ni mar, da me je sestra pustila samo streči? Reci ji vendar, naj mi pomaga!« Gospod ji je odgovoril: »Marta, Marta, skrbi in vznemirja te veliko stvari, a le eno je potrebno. Marija si je izbrala boljši del, ki ji ne bo odvzet.« (Lk 10, 38–42)

Evangelij, kjer se Jezus sreča s sestrama Marto in Marijo, me zelo nagovarja. Marta je žena, ki streže, gost jo zelo zaposluje. Zelo je pozorna do Jezusa in mu želi v vsem ustreči. Kdor pozna vzhodnjaško gostoljubnost, si lahko predstavlja Martino ustrežljivost. Marija pa se usede k Jezusovim nogam, nič »konkretnega« ne naredi, le posluša ga. Jezus pohvali Marijo. Zakaj? Vedno znova imam občutek, da Jezus pohvali napačno osebo. Menim, da Jezus pohvali Marto, ker je naredila nekaj, kar mi v današnjem času zelo tež-

Salezijanski molitveni namen

NOVEMBER

Za salezijance inšpektorije sv. Cirila in Metoda, ki v tem mesecu praznujejo 100-letnico ustanovitve inšpektorije, da bi zvesto živeli in delali v duhu sv. Janeza Boska.

DECEMBER

Za vse begunce in razseljene, ki so izgubili dom ali domovino, da bi se lahko čim prej vrnili na svoje domove in zaživelih dostojno življenje.

JANUAR

Za mlade, da bi si v življenju upali narediti zahtevne odločitve, ki terjajo več poguma, in stopili na pot služenja, ki je vir veselja.

ko naredimo. Marija je poslušala. To je zelo težka »dejavnost«.

V življenju sem, hvala Bogu, veliko časa preživel z mladimi. Večkrat, ko se zapletem v pogovor z njimi, mi potarnajo: »Starši me ne poslušajo, nočejo mi prisluhniti.« Tudi odrasli bi lahko večkrat potarnali, saj nas nihče ne posluša. Pogosto se ne poslušamo v družinah, v soseskah, v državi, z ljudmi različnih veroizpovedi ...

Za poslušanje se je potrebno zavestno odločiti. Izprazniti je potrebno samega sebe, se za trenutek odpovedati »ukvarjanju« s samim seboj. Le tako lahko bližnji dobi mesto ob meni. Za poslušanje je potrebna velika ljubezen in velika ponižnost. Prepričani moramo biti, da nas lahko drugi s svojimi spoznanji in razmišljanjem obogati.

Ob vsem tem pa bi rekel, kako težko je poslušati Boga. Njega je še težje slišati kot človeka, ker Bog ponavadi spregovori v veliki tišini, ki pa se je ljudje kar malo bojimo. Kdor hoče slišati Boga, si mora zagotoviti čas in prostor tišine. Nekateri kristjani si zagotovijo to možnost tako, da gredo na duhovne vaje, nekateri na romanja, v samoto (takšno in drugačno).

Prisluhniti Bogu je res nekaj težkega, vendar ko ti to uspe, si nahranjen s pravo Besedo, ki daje človeku smisel, upanje in veselje kljub težkim razmeram, v katerih živimo.

V poletnih mesecih sem v *Biografskih spominih*, ki govorijo o don Bosku, našel naslednji zapis: »Don Bosko je bil kljub svojim preš-

tevilnim obveznostim vedno pripravljen, da je v svoji sobi sprejel z očetovskim srcem vsakega fanta, ki je želel z njim govoriti na samem. Želel je, da bi bili z njim popolnoma domači, in nikdar ni tožil zaradi nerodnosti in zaradi motenj, ki so mu jih povzročali ... Vsakemu je dal popolno svobodo, da mu je postavil vprašanja, izrazil svoje pritožbe, povedal svoje razloge, opravičila ... Sprejemal jih je z enakim spoštovanjem, kakor da bi bili veliki gospodje. Povabil jih je, da so sedli na zofo, on pa je sedel za mizico in jih pozorno poslušal, kakor da bi šlo za nadvse pomembne zadeve.« (BiS VI, 282–283)

Papež Frančišek vsem, ki delamo z mladimi kristjani, polaga na srce v apostolski spodbudi *Kristus živi*: »Namesto da bi vas bili pripravljene zares do konca poslušati, včasih prevladuje težnja, da vam odgovarjajo z vnaprej izdelanimi odgovori in s pripravljenimi recepti, ne da bi pri tem dopustili, da se vprašanja mladih zastavijo v svoji novosti, in ne da bi sprejeli njihov izziv. Pa vendar, šele ko Cerkev zapusti toge sheme in se odpre pripravljenosti za pozorno poslušanje mladih, jo ta empatija obogati, saj dovoli, da mladi podarijo svoj prispevek skupnosti, ko ji pomagajo, da se odpre novim občutljivostim in si zastavlja še neodkrita vprašanja.«

Velike osebnosti so se naučile poslušati in sobivati v tišini, kjer so slišale Boga. Upam, da bomo tudi mi stopili na to zahtevno pot poslušanja in tako zapustili toge sheme svojega egoističnega ukvarjanja s samim seboj.

SADOVI MISIJONSKE SOLIDARNOSTI

MAJA BORLINIČ GAČNIK
VODJA RAZVOJNE PISARNE, FUNDACIJA DON BOSKO

V letošnjem postnem času smo bili na poseben način združeni v misijonski solidarnosti, pri čemer smo se povezali z našo rojakinjo, laiško misijonarko in salezijansko sotrudnico Polono Dominik, ki deluje v Etiopiji.

Polona se nam je 9. marca 2022 po večerni sveti maši na Rakovniku v živo oglasila iz Addis Abebe, glavnega mesta Etiopije, in nam spregovorila o stanju v misijonu in o delu, ki ga opravlja. Povedala nam je, da se bodo z zbranimi sredstvi, ki jih bomo namenili za njihov misijon, uredili sanitarije v Don Boskovem centru v Gambeli, na zahodu države, kjer delujeta osnovna in srednja šola.

KAM SMO NAMENILI SREDSTVA?

Katoliška osnovna in srednja šola, ki delujeta v okviru salezijanske ustanove v Gambeli, je pričela s svojim delovanjem pred skoraj 20 leti. Šolo trenutno obiskuje okoli 800 učencev od 1. do 10. razreda. Velja za eno najboljših šol v regiji, saj večina drugih ne izpolnjuje niti osnovnih minimalnih standardov poučevanja. Ustanova se osredotoča na kakovostno izobraževanje, ob tem pa

jim prisotnost salezijancev zagotavlja, da poteka tudi proces poučevanja in izobraževanja pedagoškega osebja. Učencem posvečajo individualno osebno pozornost, za kar skrbijo trije salezijanci, ki redno delujejo na šoli. Moralna vzgoja, ki so jo ob tem deležni učenci, oblikuje njihov značaj.

ODGOVOR ZAHVALE

Po končanih delih je iz salezijanske skupnosti v Gambeli prispela pošta z zahvalo.

Hvala za velikodušno pomoč, ki ste jo dali Don Boskovi ustanovi v Gambelli pri prenovi sanitarij. To je bila dolgotrajna potreba šole, saj so bile sanitarije stare, dotrajane in nehygienične. Polona Dominik nam je obljubila pomoč v obliki sodelovanja vaše inšpektorije. Čeprav je bila obljuba dana, nismo nikoli pričakovali, da bo pomoč prišla tako hitro.

S sredstvi, ki ste nam jih namenili, ste nam pomagali prebarvati celotno straniščno stavbo, zamenjati polomljene strope, urediti celotno talno keramiko, zamenjati kovinska vrata, straniščne školjke, urediti vodovodni sistem ...

Za naše učence je bilo opravljenega veliko dela. Res smo veseli, da smo ga uspeli pravočasno dokončati, tako da bodo imeli naši mladi ob začetku šole v mesecu septembru v uporabi nove sanitarije. Resnično smo vam hvaležni.

Še enkrat hvala v imenu skupnosti Gambela.

Abba Lijo, SDB

FUNDACIJA
DON BOSKO

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

Svojo donacijo lahko nakažete po položnici oz. UPN obrazcu na transakcijski račun.

IBAN SI56 0205 8026 2282 413

KODA CHAR

SKLIC SI00 100

Informacije

SPLET fundacija.donbosko.si

FB Fundacija don Bosko

T 041 357 640 (Janez Krnc)

T 030 362 800 (Fundacija, Maja B. Gačnik)

E POŠTA fundacija@sdb.si

DANIJEL KOKALJ JE POSTAL SALEZIJANEC

Praznik Marijinega rojstva je za večino salezijancev stare celine spominski dan, ko so izpovedali prve redovne zaobljube. 8. septembra 2022 je sedem mladih iz Italije, Nemčije, z Malte in iz Slovenije, ki so v letu noviciata spoznavali in živeli salezijansko karizmo in poslanstvo, izpovedalo prve redovne zaobljube pokorščine, uboštva in čistosti v salezijanski družbi don Boskovich salezijancev.

Med njimi je tudi Slovenec Danijel Kokalj, doma iz Šinkovega Turna v župniji Vodice. Po končanem srednješolskem obdobju v Zavodu sv. Frančiška Saleškega, kjer je dokončal Gimnazijo Želumlje in bival v Domu Janeza Boska, se je podal v formacijsko hišo na Rakovnik v Ljubljani na razločevanje poklicnosti. Po sprejemu v prednoviciat je svojo pot še poglobil in se odločil, da 8. septembra 2021 vstopi v mednarodni salezijanski noviciat v rojstnem kraju Colle Don Bosco.

Slovesnost izpovedi prvih redovnih zaobljub je vodil vikar vrhovnega predstojnika Stefano Martoglio, ob katerem so somaševali salezijanski predstojniki inšpektorij, iz katerih prihajajo novi salezijanci, sobratje salezijanci, v molitvi in bližini pa so mlade salezijance podprli domači, prijatelji in mnogi člani salezijanske družine iz dobršnega dela Evrope, tudi iz Slovenije. Danijelu in drugim mladim sobratom želimo Božjega blagoslova na začrtani poti, don Boskove odločnosti in Marijinega varstva na nadaljnji poti salezijanskega oblikovanja.

POGUM! VSTANI! KLIČE TE!

Na sobotni dan, 3. septembra 2022, je v dolini pod svobodnim soncem pokalo od mladosti, veselja, srečevanj in duhovnosti. Animatorji, mladi in mladi po srcu iz domala vseh koncev Slovenije so se zbrali na zaključku poletnih oratorijev, kjer so pomerili svoje moči, še bolj pa razigranost in sproščenost na že tradicionalnem animatlonu.

Najprej so se zbrali pri sveti maši, kjer so se Gospodu zahvalili za poletna oratorijska dogajanja. Letošnje bogoslužje je bilo še na poseben način slovesno, saj je mladi salezijanec Gregor Markelc ne le pred inšpektorjem Markom Košnikom, ki je daroval sveto mašo, pred domačimi in prijatelji, temveč pred večstoglavo množico mladih izpovedal večne redovne zaobljube v salezijanski družbi. S tem je potrdil, da bo živel pokorno, ubožno in čisto v salezijanski skupnosti za mlade po don Boskovem zgledu.

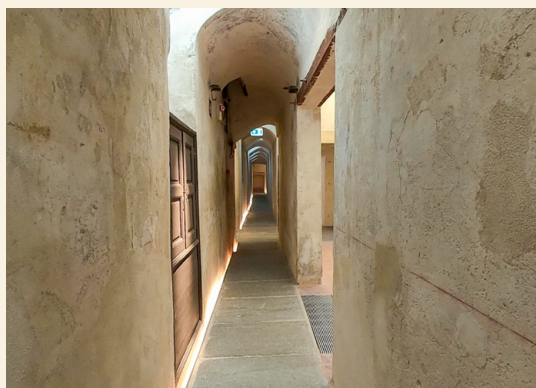
Inšpektor Košnik je v nagovoru izpostavil svojo vznemirjenost ob tem svečanem dogodku. Ob izbrani Božji besedi je skušal

nagovoriti tako Gregorja kakor mlade. Tako kot je Gospod poklical Abrahama, da je šel iz svoje dežele, tako je vsak poklican na pot: animatorji, da bodo premagali ovire animatlonu, Gregor pa, da na poti poklica premaguje ovire osebnih krhkosti in zunanjega sveta.

Gregor si je za geslo večnih zaobljub izbral besede »Pogum! Vstani! Kliče te!« Te besede veljajo za vse: za animatorje na animatlonu in za Gregorja, da pogumno stopa za Jezusom. Brez Kristusa smo namreč vsi slepi. Nevarno je, da se sprijaznimo z duhovno slepoto in naša vera v Jezusa ugaša. Zato je Batimaj podoba naše vere, ki želi spregledati in odkriti svoj pravi poklic.

FOTO: GREGA VALIČ

»VALDOŠKE KATAKOMBE«

PO *BOLLETTINO SALESIANO*
PREVEDEL IN PRIREDIL
JANEZ DRNOVŠEK, SDB

To je popolna novost muzeja Don Boskova hiša. Podzemlje prvega valdoškega Oratorija dolga leta ni bilo dostopno. Sedaj, ko je celoten kompleks Valdocca obnovljen, so podzemni prostori sestavni del Don Boskove hiše.

Pomenljivi so predvsem štirje prostori, ki so bili v uporabi v don Boskovem času: velika jedilnica za fante, ki se nahaja pod cerkvijo sv. Frančiška Saleškega, prva kuhinja, manjša jedilnica in klet. Ti prostori so med seboj povezani z dolgim in ozkim hodnikom. Za don Boska je bil dragocen vsak, še tako majhen prostor. In to, kar lahko sedaj vidimo, je dokaz, da je temu res tako.

KLET

Prostor, ki se nahaja pod stebriščem (zahodna stran stavbe, kjer so don Boskove sobice), je bil zgrajen v letih 1860–61 in je služil za klet Oratorija sv. Frančiška Saleškega. Zanimiv je strop, ki je iz piemontskih opek in brez ometa. Prostor namreč ni bil namenjen za bivanje, ampak za shranjevanje vina in predmetov, ki so služili vinarjem. Tu so bili sodi in stiskalnica, v kateri so stiskali grozdje, ki so ga v klet spravili skozi odprtine v stropu.

Kamniti jaški na podu so služili temu, da je ob čiščenju tekočina

Skulptura v oratorijski shrambi nakazuje predmete in živila v času don Boskove mame Marjete.

V nekdanji vinski kleti pod don Boskovimi sobicami je danes marijanska razstava.

odtekla. V prostoru je zdaj zbirka Marijinih podob iz nekdanjega marijanskega muzeja in tistih, ki so prišle iz različnih krajev, kjer je navzoča salezijanska družina. To pričuje o razširjenosti marijanske pobožnosti, ki je povezana s svetiščem Marije Pomočnice. V središču sobe je kip Brezmadežne: don Bosko jo je postavil v nišo, ki je prvo zakristijo v baziliki delila na dvoje. Tam je bila med letoma 1868 in 1935.

Prva jedilnica v Oratoriju pod arkadami sedanjega muzeja.

PRVA JEDILNICA FANTOV

Eden izmed zgoraj naštetih štirih prostorov v podzemlju Valdocca se nahaja v neposredni bližini kuhinje. Ne moremo z gotovostjo trditi, čemu je bil ta prostor namenjen, vendar je zelo verjetno, da je služil za prvo jedilnico za fante, saj je bila kuhinja v neposredni bližini. Fantje iz oratorija so ta prostor uporabljali vse do jeseni 1858, ko so pod cerkvijo sv. Frančiška Saleškega uredili veliko jedilnico. Na začetku je bila dvorana večja: pozneje (1860/61) so jo zmanjšali, ko so zgradili hodnik, ki je ta del povezoval s kletjo.

NAPAD FANTOV

»Ganljiv prizor se je odigral vsak dan od začetka oratorija do približno leta 1870 po kosilu in zlasti še po večerji, ko ni bilo v obednici kakega uglednega gosta. Obednica predstojnikov je bila v podzemlju. Bila je to podolgovata nizka sobana z eno samo vrsto miz v sredini. Ko so gojenci zapustili svojo obednico, so se vsipali v preddverje obednice predstojnikov in čakali, da so kleriki končali svojo molitev, ter vdrli v obednico predstojnikov.

Tu je prišlo do zanimivega prerivanja, si licet

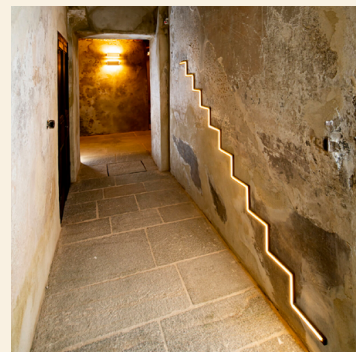
parva componere magnis (če nam je dovoljeno, da majhne stvari primerjamo z velikimi) kakor ob srečanju veletoka Orinoko z Atlantskim oceanom. Dečki so hoteli vstopiti, kleriki pa iti ven, toda čez nekaj trenutkov so prevladali fantje, ki so tekmovali, kateri bo prvi prišel do don Boska, ki je sedel pri mizi na koncu dvorane. Kleriki so se morali nasloniti na zidove, da jih fantje niso potegnili za seboj. Tu so nastali nepopisni prizori. Najbolj srečni so se stiskali k don Bosku in najbližji naslanjali svoje glave na njegova ramena. Za vsem tem si lahko videl obroč smejočih se obrazov, ki so sestavljali nekak naslanjač. Istočasno so z naskokom zavzeli mizo, ki so jo hitro pospravili, in dečki so pred don Boskom s prekrizanimi nogami posedli na tla. Za temi je druga vrsta klečala in za njimi so drugi stali. Za vsemi pa so na klopeh in mizah sedeli ali stali še drugi. Kdor je prišel zadnji, se je naslonil na zid in tam sklenil skupino poslušalcev in gledalcev. Vsi so z živahnimi očmi radovedno gledali don Boska. Prostori so zasedeni do zadnjega in videti je, da nihče več ne more priti v don Boskovo bližino. Kljub vsemu pa nekaj najmanjših poskusi srečo. Po štirih se plazijo pod mizami in že se njihove glave pojavijo ob don Bosku, ki jih ljubeznivo poboža.

Ker je don Bosko dostikrat tudi v času obrokov delal v svoji sobi, je komaj tedaj prišel v obednico in kaj malega pojedel. Tudi ob takih priložnostih jih je veselo sprejemal sredi njihovih krikov in petja, ki so glušili ušesa. V sobi je bilo tako zatoхло, da so luči komaj še gorele. Sredi takega direndaja je končal svoje skromno okrepčilo, z vsemi veselo kramljal, vse objemal s svojim toplim pogledom, pomignil z roko temu ali onemu in kazal, kako ljuba mu je njihova družčina. Nikdar ni bil nejevoljen zaradi nadležnosti svojih sinov. Nasprotno, bilo mu je zelo hudo, ko ga je kak nepotreben gost oropal prijetnosti tega družinskega srečanja.« (BiS VI, 53–54)

Ta prostor je zanimiv zaradi posebne pozidave sten, ki so narejene iz opečnatih blokov in gladkih kamnov, ki so jih nabrali v (re-kah) Dori in Sturi. Konstrukcijski material so don Bosku darovali dobrotniki, pri zidavi pa so pomagali tudi fantje, ki so se odrekli rekreaciji in tako priskočili na pomoč zidarjem, da je delo hitreje napredovalo.

VELIKA JEDILNICA

Ker je število fantov vedno rastlo (leta 1858 že okoli 200), je bilo potrebno misliti na nove prostore za jedilnico. Leta 1858 so torej uredili veliko jedilnico pod cerkvijo sv. Frančiška Saleškega. Ta prostor je vse do leta 1866 služil tudi za gledališče. V novo jedilni-

S svetlobnim trakom nakazane stopnice, ki so nekdanj vodile v prostore »valdoških katakomb«.

V veliki jedilnici pod cerkvijo sv. Frančiška Saleškega so razstavljeni štirje tematski sklopi: marijanska ikonografija, darovi, ljudska pobožnost in liturgija.

co je bil urejen dostop po dveh stopniščih. Glavno je bilo tisto, ki je bilo umeščeno v sredino zgradbe in bi ga lahko imenovali zgodovinsko stopnišče hiše. Te stopnice je uporabljal don Bosko in prvi salezijanci.

Vodnjak ob oratorijski kuhinji je dajal vodo in svežino.

ORATORIJSKA KUHINJA

Prva kuhinja mame Marjete je bila v Pinardijevi hiši, kjer je don Bosko najel, nato pa kupil prve sobe. Te kuhinje ni več, ker so jo podrli. Iz prvotnega ognjišča je potem nastala večja kuhinja, ki je bila najverjetneje zgrajena že leta 1853 in so jo uporabljali vse do leta 1927. Prostor je bil dovolj velik in opremljen, da so v njem lahko pripravljali hrano za skupnost, ki je leta 1858 štela približno 220 oseb, fantov in odraslih.

Ognjišče valdoške kuhinje

Prva kuhinja je imela vodnjak, voda iz tega vodnjaka pa je bila speljana na dvorišče nad kuhinjo (sedaj se poleg pipe z vodo vidi, kje je stala prvotna črpalka). Poleg vodnjaka so bili ob kuhinji še zidana shramba in poseben prostor za kuhanje (viden je še prvotni dimnik tega ognjišča). Vodnjak je ločeval shrambo in ognjišče. Voda, ki je bila zelo hladna, je shrambi zagotavljala svežino, da se živila niso pokvarila. Zraven kuhinje je bil še povezovalni hodnik in shramba za kruh. Škripec in železne kljuge so občasno služile za to, da so pod strop dvignili košare s kruhom in grisini.

ŽIVO SVETIŠČE HVALEŽNOSTI

S. IVICA OBLAK, FMA

Don Boskovo marijansko pobožnost lahko opredelimo kot »pobožnost hvaležnosti« ali »hvaležnost pobožnosti« na vseh področjih.

To je tudi izraz ponižnosti, ki izhaja iz globokega in resničnega ubošva v duhu, je izraz ubošva, ki osvobaja in plemeniti. Iz tega je privrelo znamenito don Boskovo geslo: »Daj mi duše, drugo vzemi!«

»**Daj mi duše!**« je živo hrepenenje po pastoralni odprtosti za ljudi, mlade; je eksplozija ljubezni, viharen izliv in vžig Marijine neizčrpane hvaležnosti, ki jo je zapela v hvalospevu ob obisku Elizabete: »Moja duša poveljuje Gospoda in moje srce se raduje v Bogu.«

»**Drugo vzemi!**« je osvobojenost in slovo vsemu, kar ni Bog; je osvobojenost od posvetnega, nepotrebne, odvečnega ...

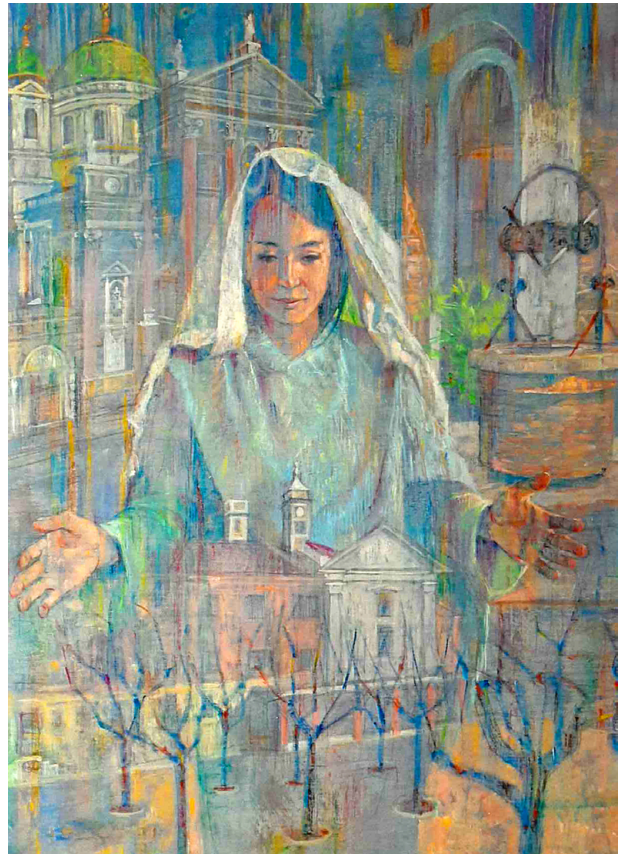

Ni verjetno, da bi tisti, ki zna biti hvaležen, ne imel še drugih kreposti. Hvaležnost je poroštvo srečne prihodnosti.

DON BOSKO

Svetišču iz kamna in spomeniku hvaležnosti je sledilo »živo svetišče« zahvale. Ko se je don Bosko srečal z Marijo Dominiko Mazzarello, je videl, da deluje na enak način kot on. Takrat mu je Devica Marija navdihnila, naj ustanovi družbo hčera Marije Pomočnice kot pomnik hvaležne ljubezni. Zdaj mineva 150 let od obstoja naše družbe, ki je vsa Marijina. Hčere Marije Pomočnice v živi obliki po-

osebljajo veliko don Boskovo ljubezen do Marije. Hotel jih je imeti za živi spomenik zaradi svoje hvaležnosti Mariji Pomočnici in jih prosil, naj bodo njegova podaljšana »zahvala« skozi čas. Hčere Marije Pomočnice se namreč zavedamo, da imamo v naši salezijanski družini posebno nalogo, da poglobljamo, razvijamo in širimo marijansko pobožnost. Z Marijo bo salezijanska družina rasla v močno vzajemno skupnost, apostolsko dejavnost in gorečo evangelizacijo.

Zato se hčere Marije Pomočnice zavedamo te velike odgovornosti. V četrtem členu Konstitucij izrekamo svojo predanost: »Čutimo, da je Marija navzoča v našem življenju in se ji popolnoma zaupamo. Prizadevamo si, da bi si pridobile njeno držo vere, upanja, ljubezni in popolnega združenja s Kristusom ter se odpirale veseli ponižnosti magnifikata, da bi bile kot ona tudi me 'pomočnice', zlasti med dekleti.«

ODRAŠČATI IN ŽIVETI Z GLASBO JE POSLANSTVO IN PRIVILEGIJ

Glasbena šola Rakovnik deluje po vzgojnih načelih sv. Janeza Boska. Trudimo se, da se v naši šoli vsi počutijo domače in sproščeno. Čeprav je Glasbena šola Rakovnik manjša šola, pa zaradi kakovostnega dela učiteljev, ki se odraža v uspehih učencev tudi na raznih gostovanjih in tekmovanjih, postaja vse bolj širše prepoznavna in zavzema pomembno mesto v ljubljanskem ter slovenskem glasbenem šolstvu.

Vsem, ki v Glasbeni šoli Rakovnik odstiramo skrivnosti glasbene muze, tako učiteljem kot učencem in njihovim staršem, je zaupana posebna naloga, saj glasba spregovori takrat, ko besede umolknejo. Tako na najbolj pronicljiv način prenaša skrivnosti umetnikove duše drugim.

Ljudje postanemo ob dobri glasbi bolj odprti in pozitivno naravnani. Prek glasbe namreč ljudje vstopamo v odnos z drugimi, zato je to sredstvo pri vzgoji mladih še toliko dragocenejše. Tega se zavedamo tudi številni pedagogi, ki delujemo po don Boskovem načelu.

Že don Bosko je v svojih oratorijih uporabljal glasbo kot vzgojni element. Z glasbeno šolo na Rakovniku je leta 1998 začel salezijanec Metod Ogorevc. Leta 2002 je bila glasbena šola vpisana v razvid izvajalcev javnoveljavni programov. Postopoma se je širila, tako da imamo danes okoli 140 učencev klasičnega in okrog 130 učencev ljubiteljskega programa. Vključeni smo tudi v Zvezo slovenskih glasbenih šol. Pripravimo številne glasbene dogodke; adventno-božični koncert, zelo lep dogodek je koncert družin,

FOTOGRAFIJE: PATRICIJA BELAK

omenim naj še združeni nastop cerkvenih otroških pevskih zborov, ki je na vrsti vsaki dve leti in pri katerem sodelujejo tudi bivši ter sedanji učenci glasbene šole.

V današnji digitalno naravnani družbi ukvarjanje z glasbo pomeni tudi močno zaščito otrok pred škodljivimi vplivi digitalnih medijev. Glasba in glasbeno izobraževanje skupaj z udejstvovanjem na področju športa in kulture tako postaja pomembna protiutež masovni digitalizaciji družbe, saj mnogo bolj krepi ustvarjalnost in človekovega duha kot katerikoli omenjeni medij. Zato postaja v današnjem času don Boskovo zavzemanje, da se otroci ukvarjajo tudi z glasbo, vse bolj aktualno. Njegovi zavzetosti sledimo tudi vsi zaposleni na Glasbeni šoli Rakovnik.

ANDREJ BENEDIK
ravnatelj Glasbene šole Rakovnik

Ljubiteljski program je namenjen vsem, tako otrokom, mladim kot starejšim, ki jih glasba zanima z bolj amaterskega vidika in bi se z njo radi ukvarjali na sproščen in zabaven način na različnih instrumentih: kitara, bas kitara, električna kitara, bobni, diatonična harmonika, petje, flavta ter klavir. Tudi žanri, ki jih poučujemo, so zelo raznoliki; od kla-

sike, popularne zabavne in narodnozabavne glasbe pa vse do jazza. Vsak učenec lahko tako najde kaj zase. Učenci radi sodelujejo na javnih nastopih glasbene šole, ki so zelo raznoliki.

Še posebej nam je v izziv, ko vsako leto organiziramo koncert komornih skupin in združimo učence ter učitelje v manjše komorne skupine. Ta koncert je nam osebno vedno eden ljubših in lepših, saj je skupno muziciranje nekaj čisto posebnega tako učencem kot nam učiteljem, ki spremljamo mlade na odru. Prav tako enkrat letno sodelujemo pri sv. maši v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku, ko z učenci sestavimo orkester ter preko glasbe polepšamo nedeljsko bogoslužje. Trudimo se, da učitelji nismo le učitelji, temveč tudi vzgojitelji, da je ozračje med nami vedno prijateljsko, zaupno in sproščeno, kar pa vsem, ki poučujemo na ljubiteljskem programu, veliko pomeni, saj lahko učenci prav iz sproščenega in prijateljskega odnosa z učiteljem prejmejo ne le popotnico za glasbeno pot, temveč tudi zgled za življenje. Na to domačnost nas vedno znova spominjajo salezijanci po don Boskovem zgledu.

KARMEN ŠVIGELJ
vodja ljubiteljskega programa

Leta 2024 bo minilo 100 let od posvetitve svetišča Marije Pomočnice na Rakovniku. Lahko si samo predstavljamo, koliko milosti je Marija podelila v tem času. Marija je bila priča množicam, ki so se zgrinjale pod njen plašč in jo prosile za velike milosti, pa tudi mnogim tihim molitvam posameznikov, ki so pri njej iskali zavetje in mir.

SALEZIJSKI ZAVOD RAKOVNIK
Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana
☎ 059 339 100 🌐 rakovnik.si

TRR SI 56 0201 0001 1929 123
KODA CHAR
REFERENCA obnova Rakovnika ≈ SI00 400-01
mašna zveza ≈ SI00 200-01

ON JE NAŠ OČE IN STARI OČE, PREDVSEM PA NAŠ PRIJATELJ

ALOJZIJ SLAVKO SNOJ, SDB
VICEPOSTULATOR

Francis Nguyen Van Hoi je nekdanji gojenec Božjega služabnika Andreja Majcna. Želel je postati salezijanec, a življenja pot ga je vodila v izseljenstvo v Nemčijo, kjer se je usposobil za kuharja in gostinca, in v zakonsko življenje. Ko mu je bilo mogoče, se je vrnil v Vietnam in v Sajgonu ustanovil poklicni center za izobraževanje mladih z gostiščem, ki ga je iz hvaležnosti do svojega nekdanjega predstojnika poimenoval »Mai sen bistro«. O njem smo že poročali (Don Bosko, 2017, št. 1). Na začetku škofijskega postopka za beatifikacijo leta 2010 je Francis s škofom Petrom Đejem obiskal Majcnov grob in napisal svoje pričevanje.

USTANOVITELJ ZDRUŽENJA VIETNAMSKIH NEKDANJIH GOJENCEV

Francis je na začetku svojega poklicnega usposabljanja (1966/72) imel Andreja Majcna za svojega učitelja in predstojnika. Zadnje leto pa mu je kot dvajsetleten fant vsako jutro po zajtrku pospravil pisarno in mu pomagal urediti pošto. Prav od blizu je spoznal, kako je Majcen imel rad svoje fante in zanje skrbel. S tistimi, ki se niso odločili za salezijansko življenje, je ustanovil združenje nekdanjih salezijanskih gojencev in jih zbiral ob praznikih ter vabil na srečanja. Cilj tega združenja je bilo po krščansko živeti v don Boskovem duhu (ljubezen do evharistije in Marije), si pomagati med seboj (ljubezen do bližnjega) in delovati po preventivnem vzgojnem sistemu.

Francis je postal nekdanji salezijanski gojenec. V svojem pričevanju je zapisal, da imajo vietnamski kristjani z misijonarji tudi slabe izkušnje. Ko so francoski misijonarji prišli v Vietnam, so v kolonialnem času širili tujo kulturo. Andrej Majcen pa je potem, ko je

prišel leta 1952, vse zastavil drugače: učil se je vietnamsko, jedel vietnamsko hrano in po vietnamsko razmišljal. »Kako rad je gospod Majcen imel Vietnam in kako je hvalil Vietnamce!«

ANDREJ MAJCNEN NI BIL SAMO UČITELJ IN MISIJONAR, TEMVEČ OČE IN PRIJATELJ

V Vietnam gospod Majcen ni prišel le kot misijonar, temveč kot prijatelj: živel je kot Vietnamec in hotel biti eden od njih. »Njegovo delovanje je bilo sozvočno z našo miselnostjo, kulturo in načinom življenja; ni rušil naše kulture.« Spoznaval je njihove težave med vojno: revščino, bolezen, vraževerje, nepismenost in vse druge slabe navade, a spoznaval je tudi njihovo lepo deželo in bogato zgodovino, zasenčeno s stoletno francosko kolonizacijo. S tem si je pridobil spoštovanje ne le katoličanov, marveč tudi ugled pri nekatoličanih. S svojim zglednim življenjem in delovanjem je približal evan-

FRANCIS NGUYEN VAN HOI (DESNO) V POKLICNEM CENTERU Z GOSTIŠČEM MAI SEN BISTRO. FOTO: VIETNAMNET.VN

gelij katoliškim in nekatoliškim kristjanom. Bil je vedno na voljo otrokom: tistim z ulice, revnim, sirotam, pa tudi bogatim. Njegovo življenje je bilo z otroki in za otroke: razumevanje, ljubezen, potrpežljivost; deliti, sočustvovati, veseliti se, jih tolažiti in žalostiti se z njimi; skrbeti za njihovo telesno, intelektualno, duševno in duhovno rast. »Dobro sem opazoval te reči, ker sem bil tudi sam iz revne družine; z Majcnovo pomočjo sem postal drugačen,« pravi Francis.

PO DEJANJIH OČETA MAJCNA JE ZRASTEL DON BOSKO V VIETNAMU

Četudi so bile v Vietnamu zaradi vojne in gorja okoliščine brezupne, je bil Majcen res »Oče Luč« v sivi vsakdanjosti. Veliko je storil za uboge ljudi, da bi lajšal njihove bolečine in stiske. »Delil je z nami vietnamske tegobe krutih let vse do leta 1976. Prizadeval si je, da bi ohranjali vero v Jezusa in njegovo usmilenje. Dajal nam je toplino, upanje in moč. Vse, kar je imel, nam je razdal. Zaupal nam je tudi takrat, ko smo storili kaj narobe. Oče Majcen je bil zelo potrpežljiv; tudi ko smo delali hude napake, nam je prisluhnil; pokazal nam je dobroto in odpuščanje.«

Oče Majcen ni bil velik pridigar in ni uporabljal velikih besed. Njegovo življenje je bila

tista vsakdanja govorica življenjskih skrbi in dela z otroki: deliti ljubezen in reševati njihove duše. »Po budističnem verovanju je bilo Majcnovo življenje kakor don Boskovo novo rojstvo. Bil je odlična pšenica, po katerem je zrastel don Bosko v Vietnamu, ne iz izrednih dogodkov, marveč po dejanjih očeta Andreja Majcna. V zvestobi don Bosku je imel rad mlade. Boga ni oznanjal z velikimi pridigami, marveč s preprostim življenjem.«

**MOLITE ZA PRIPROŠNJO BOŽJEGA
SLUŽABNIKA ANDREJA MAJCNA
IN USLIŠANJA SPOROČITE!**

**POSTULATURA
RAKOVNIŠKA 6, 1000 LJUBLJANA**

Prišel je kot skromen misijonar in po letu 1976 je moral zapustiti Vietnam, za njim pa je ostala čudovita dediščina. Don Boskovo misijonsko polje v Vietnamu je po ljubezni očeta Andreja Majcna bujno obrodilo: don Bosko v Vietnamu živi! »Tedaj so mislili, da se bo don Boskovo delo tam končalo. A več sto vietnamskih salezijancev danes deluje po zgledu očeta Andreja Majcna. Sam je prišel, za njegovim odhodom pa ostaja bogata žetev: on je naš oče in stari oče, predvsem pa naš prijatelj.«

MOČNA ŽENA

s. MERCEDES ROSIN, hči Marije Pomočnice

S. MILENA DERLINK, FMA

O njenem življenju pred vstopom v družbo FMA nimamo nobenih novic. Vemo le to, da jo je kot najstnico prevzel zgled njenega brata, salezijanca, ki je bil misijonar v Palestini, do te mere, da se mu je pridružila na njegovi misijonski poljani.

Leta 1901 je tako vstopila v družbo v Betlehemu, kjer je preživela leta začetne formacije in leta 1905 izpovedala prve zaobljube. V Palestini je živela in delala prva tri leta po zaobljubah, potem pa se je najbrž zaradi slabega zdravja vrnila v Italijo, najprej za eno leto v Nizzo Monferrato, kjer je skrbela za jedilnico za dekleta. Naslednjih šest let je živela v kraju Incisa Belbo, kjer je bila vzgojiteljica v otroškem vrtcu. Leta 1915 se je vrnila v Nizzo Monferrato, kjer je ostala vse do svoje smrti. Več kot 50 let je bila zakristana in samo zadnje leto pred smrtjo ni mogla več opravljati te službe.

Po značaju je bila zelo odkritosrčna. Odkrito je povedala to, kar se ji je zdelo prav, ne da bi gledala na osebo. Zaradi takšne značajske poteze je včasih malo v senci ostajal duh medsebojne ljubezni, žrtve, molitve. Kljub temu je bilo njeno srce polno ljubezni in ponižnosti. Sestra, ki je trideset let delala z njo, zagotavlja, kako je bila vedno pozorna do nje, čeprav je bila slabega zdravja. Namesto nje je hotela narediti težja dela in bila skrbna in pozorna, kadar jo je videla utrujeno. Takrat ji je s. Mercedes prinesla skodelico kave in se zanimala, kako se počuti.

Pri svojem delu je bila zelo natančna, z veli-

kim smislom za red in točnost, tako da je bilo za vsa bogoslužja vedno vse pripravljeno ob pravem času.

Tudi duhovniki so jo zelo spoštovali, navenjeni na njen odločen način, ki pa je bil poln dobrote in zadržanosti. Nikoli ni o nikomer slabo govorila, če pa se je kdo kdaj neprimer- no obnašal, je znala pogovor speljati drugam. Nikoli se tudi ni pritoževala, če je bilo kdaj treba večkrat prižgati sveče in poklicati duhovnika, da je komu odnesel obhajilo.

Posebno pozorna je bila do bolnikov. Mnoge bolne sestre so pričevale, da jih je kljub temu, da je imela veliko dela, večkrat čez dan prišla obiskat. Vedno se je hotela prepričati, če so dobro pokrite in da bi jih ne zeblo, jim je popravila odejo. Vedno se je pozanimala, če kaj potrebujejo, in jim naredila vsako uslugo, ki so jo želele.

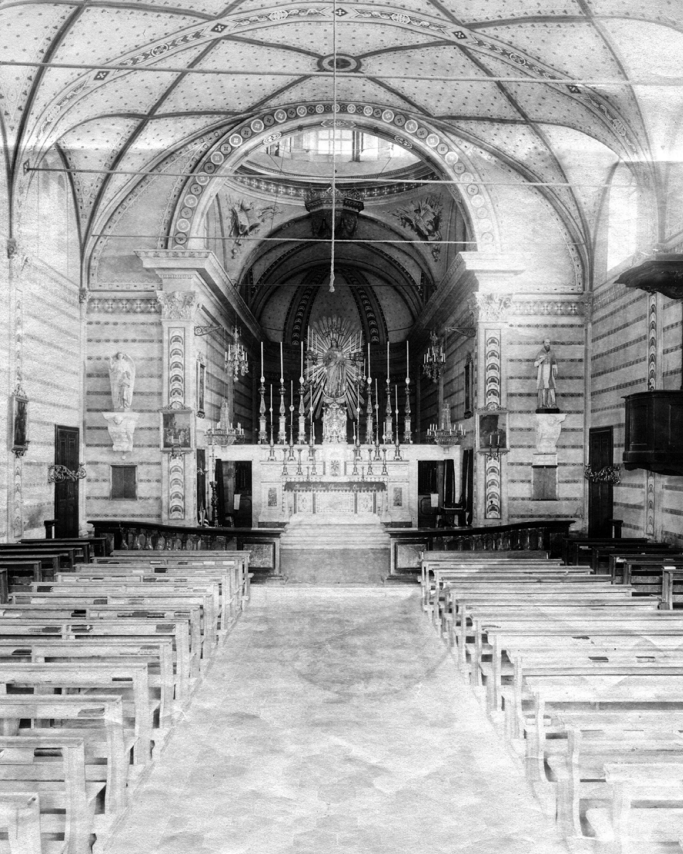
S. Mercedes Rosin se je rodila 20. 10. 1882 v Trstu. Prve redovne zaobljube je izpovedala 5. 8. 1905 v Betlehemu, večne pa 12. 9. 1914 v Nizzi Monferrato, kjer je umrla 18. 10. 1967.

Nekoč je dvignila eno od bolnih sester in si pri tem poškodovala hrbtenico, tako da je bila njena vitka postava več let upognjena in ji povzročala veliko bolečin.

Posebno rada je imela takratno vrhovno predstojnico s. Katarino Daghero, ki je bila prva naslednica sv. Marije Mazzarello. Čutila je, da jo ona povsem razume.

Imela je veliko moč za premagovanje trpljenja, tako fizičnega kot moralnega.

Največja bolečina zanjo je bila prav gotovo mučeniška smrt njenega brata misijonarja, ki

STARA ZAVODSKA KAPELA V NIZZI MONFERRATO, ARHIV FMA

“

Pri svojem delu je bila zelo natančna, z velikim smislom za red in točnost, tako da je bilo za vsa bogoslužja vedno vse pripravljeno ob pravem času.

”

so ga umorili arabski pirati. Zelo je bila navezana nanj, ker je bil on edini bližnji sorodnik, ki ga je še imela. Kljub temu je zmoгла tudi to sprejeti kot Božjo voljo in se tako združiti z veliko Jezusovo žrtvijo na križu.

Njeno življenje je preizkusila tudi bolezen. Vse do zadnjega je delala. Umaknila se je šele zadnje leto pred smrtjo. Z nikomer ni govorila o svojih bolečinah, ki so bile gotovo zelo hude zaradi bolezni, ki jo je prizadela. Trpela je v tišini, ne da bi se pritoževala.

Kot močna žena je tudi zaključila svoje zemeljsko potovanje v hiši za starejše sestre, ki je bila prav ob hiši v Nizzi, kjer je toliko let živela in delala.

■ Povzeto po *Facciamo memoria*

PREDMETI BOŽJEGA SLUŽABNIKA ANDREJA MAJCNJA V MUZEJU DON BOSKOVA HIŠA V VALDOCCU

Vsredo, 31. avgusta 2022, na spominski dan Božjega služabnika Andreja Majcna, sta vicepostulator Alojzij Slavko Snoj in delegat za salezijansko družino Vilmos Svarc poromala h koreninam salezijanske karizme v Valdocco in obiskala salezijansko materno hišo v Turinu.

Romanje je imelo prav poseben namen: s seboj sta prinesla nekaj predmetov (reliquie ex indumentis) Božjega služabnika Andreja Majcna, namenjenih osrednjemu salezijanskemu muzeju, v katerem je čakala pripravljena steklena razstavna omarica v delu muzeja Don Boskove hiše, ki predstavlja svetost v salezijanski družini.

Direktorica muzeja Stefania De Vita ju je prijazno sprejela in izročene relikvije osebno položila v »Majcnovo omarico«.

Poslej so Majcnova očala, svinčnik, budilka, rožni venec, Filoteja (dar njegove mame) ter kopije iz njegovega duhovnega dnevnika na ogled in v spodbudo obiskovalcem muzeja Don Boskove hiše v Valdoccu.

Alojzij Slavko Snoj

FOTO: VILMOS SVARC

»LJUDEM MORAMO POKAZATI, DA JIH BOG PO NAS NE ZAPUŠČA«

Maševanje, podeljevanje obhajila ter spovedovanje vojakov in civilistov med vojno, ki prinaša trpljenje in smrt, ni lahko, toda duhovnik, ki ga podpirajo vera, skupnost in karizma, se sooča s prav temi izzivi. Oleh Ladnyuk, salezijanec, učitelj in od leta 2014 vojaški kaplan, pripoveduje o kruti vojni resničnosti, o tem, kaj ga žene naprej in kaj mu pomaga iz preteklih izkušenj, pa tudi o »čudežih«, ki jim je bil priča vsakič, ko mu je pod streli in bombardiranjem uspelo ubežati smrti.

POVZETO PO VATICAN NEWS

Ljubezen je tista, ki duhovnika žene, da se znajde v takšnem položaju: izkušnje, tudi vojaške, vsekakor pomagajo, saj je »nevarnost povsod in razumeti moraš psihologijo ljudi okoli sebe, da lahko pomagaš vojakom in jim ne stojiš na poti. Potrebuješ stanje duha, da si pripravljen videti smrt in trpljenje, se premagati, ne da bi se pogreznil v bolečino, temveč poskušaš vzpostaviti dober odnos z vsemi. Salezijanecem je to olajšano,« pojasnjuje Oleh Ladnyuk in se opira na svoje izkušnje z oratoriji, tudi v Italiji. »Tu se navadimo, da se srečujemo z vsemi brez razlike.«

»Salezijanska vzgoja mi je zelo pomagala: izkušnje iz oratorijev te navadijo na stike z ljudmi vseh vrst. Dobra navada salezijancev je tudi telesna utrjenost, ki v vojni pride še kako prav, pa tudi psihološko usposabljanje. To je naša priprava,« zatrjuje. Toda izzivov ne manjka, predvsem, kako premagati trpljenje. »Sprášujejo me: Kako ohranjaš vero? In pravijo mi, da v meni vidijo Boga. Zame je to izziv.«

Za vse, ki tako kot Oleh delujejo na vojnih žariščih, je velika opora zavedanje, da niso

FOTO: SIR

sami, ampak da je z(a) njimi skupnost, ki moli, upa in jim pomaga. »Kličejo me, pišejo mi z vseh koncev.« Čudeži molitve so vidni tudi v tem, da se je večkrat rešil pod ognjem in bombami prav zaradi Marijinega varstva.

Oleh Ladnyuk je bolj v ozadju kot v prvi bojni črti, kjer daruje svete maše, spoveduje in deli obhajilo. Poleg tega je potrebna pomoč

FOTO: SIR

v bolnišnicah in vaseh, kjer je še vedno veliko civilistov, vedno pa se najdejo ljudje, ki se želijo izseliti. Po svojih izračunih je pomagal pobegniti vsaj 500 ljudem, a je prepričan, da jih je veliko več, tudi zato, ker »sem v prvih mesecih s svojim minibusom odpeljal veliko ljudi in jih nisem štel.«

Na humanitarnih potovanjih skrbi za vse: ljudem, ki so ostali v Ukrajini in trpijo, prinaša hrano in zdravila, dostavlja pomoč v bolnišnice, kjer zdravijo ranjence, obiskuje vojake in prevažna hrano za številne zapuščene domače živali, ki zanje skrbijo tisti, ki so se jih usmilili in jih vzeli k sebi.

Najbolj ganljiva in težka izkušnja je bila, ko sem staršem odpeljal otroke: »Zaupali so mi jih, ker so mi zaupali in želeli, da jih odpeljem v varne kraje. Na srečo so sedaj že vsi združeni.«

»Izkušnje z mladimi so najtežje,« dodaja, »vendar so tudi najbližje salezijanski duhovnosti. Ko odhajajo, se nočejo pogovarjati in spoštujem njihov molk, ko pa pridejo v našo salezijansko hišo, padejo ovire in jokajo z mano.«

»Duhovniki se vedno spominjamo, da je bil Jezus vedno z zadnjimi, najrevnejšimi,« skle-

“

Izkušnje z mladimi so najtežje, vendar so tudi najbližje salezijanski duhovnosti. Ko odhajajo, se nočejo pogovarjati in spoštujem njihov molk, ko pa pridejo v našo salezijansko hišo, padejo ovire in jokajo z mano.

”

ne Oleh, »in če imamo možnost, moramo tem ljudem pomagati, tudi če niso naši farani, moramo jim pokazati, da jih Bog po nas ne zapušča, dati jim moramo upanje.«

FOTO: MISIONES SALESIANAS

MOLITEV LEPA ZA VSAK DAN ...

TOMAŽ STOJC, SDB

Mesec rožnega venca nas spodbuja, da poglobimo svoj odnos z Bogom preko molitve. Molitev nas dviga, odpira k Bogu in preko nje lahko dan za dnem spoznavamo in sprejemamo Božjo voljo. »Ne razumem Boga. Ne vem, kje je Bog v teh časih?« so vzkliki današnjega človeka. Koliko kot kristjan dam v odnos z Bogom? Koliko molim in kakšna je moja molitev?

Zgled v molitvi nam je tudi mama Marjeta. Zanj je bila molitev sama po sebi umevna, zato je vedno molila. Od jutra do večera se je pogovarjala z Bogom. Ko je bila sama, je molila glasno, kadar so bili zraven drugi, pa po tihem. Nekega dne je fant šel mimo okna

in jo slišal, da govori. Dejal ji je: »Mama, s kom se pripravate?« Mama Marjeta mu je mirno odgovorila: »Kaj bi pripravala?! Molim za vse fante in dobrotnike« (MB III, 376). Posebno pobožnost je gojila do Marije: rožni venec je bil njen življenjski sopotnik, pa ne samo v žepu, ampak ga je redno molila. Vsako leto je poromala k Mariji, materi rožnega venca.

Vabim nas, da obnovimo zaupanje do Boga in Marije preko molitve rožnega venca ali katerekoli druge molitve, da kot družina obiščemo romarski kraj, ki je posvečen rožnovenski materi Božji, ter se po njej izročimo v varstvo nebeškemu Očetu.

Arancini z mocarelo

SESTAVINE

500 g bele rižote, 50 g krušnih drobtin, 1 jajce, sol, poper, 100 g mocarele, rastlinsko olje (za cvrtje).

50 g bele moke (tip 500), 50 g krušnih drobtin, 1 jajce, 1/2 čajne žličke paprike, 1/4 čajne žličke kajenskega popra.

PRIPRAVA

Skuhamo belo rižoto in jo popolnoma oh-

ladimo. Dodamo jajce in drobtine. Dobro premešamo, solimo in popramo.

Pripravimo si tri skodelice in v vsako posebej damo moko, drobtine in razžvrkljano jajce. K drobtinam dodamo še papriko in kajenski poper ter dobro premešamo.

Pripravimo arancine: žlico rižote damo v dlan, naredimo jamico in vanjo potisnemo 10 g mocarele. Naredimo kroglico, tako da je sir dobro zaprt. Povaljamo v moki, nato v jajcu in na koncu še v drobtinah. Ponovimo postopek, dokler ne porabimo zmesi.

Na srednje močan ogenj postavimo kozico z rastlinskim oljem. Olje segrejemo do približno 165–170 stopinj Celzija. S penovko vsak arancin previdno potopimo v olje. Cvremo 5 do 6 minut oziroma do zlato rumene barve. Arancine postrežemo s paradižnikovo ali tatarsko omako in svežo solato.

BOG POŽEGNAJ!

MATI YVONNE IMENOVANA ZA ČLANICO ŠKOFOVSKEGA DIKASTERIJA • Sveti oče je 13. julija 2022 poleg enajstih kardinalov in škofov za člane dikasterije za škofove imenoval tri ženske. Ena od njih je FMA, s. Yvonne Reungoat, ki je lansko leto zaključila svoje dolgoletno služenje v vlogi vrhovne predstojnice družbe hčera Marije Pomočnice. Čestitamo.

SALEZIJANCI SOTRUDNIKI • Sotrudniki iz centra Ljubljana Rakovnik so se 10. in 11. septembra 2022 srečali v Marijinem domu na Bledu. Poleg druženja, povezovanja in duhovnosti je bilo srečanje namenjeno načrtovanju novega pastoralnega leta ter pripravi dveh kandidatov na obljube.

ORATORIJ ZA DRUŽINE • »Trinajst let že prihajamo sem, da smo otroci že skoraj odrasli. Hvala za vse in spet se srečamo naslednje leto, štirinajstič!« Tako je zapisala družina Hodnik ob zaključku letošnjega Oratorija za družine, ki je potekal v Veržeju od 1. do 8. julija.

POČITNIŠKI PROGRAMI NA BLEDU •

Trije duhovno-počitniški tedni za otroke, duhovno-počitniški teden za družine in vikend za družine so se v poletnem času odvijali v Marijinem domu na Bledu. Bilo je veselo, igrivo, globoko ... Spoznavali so Marijo Dominiko in živeli njeno misel: »Veselite je znak srca, ki zelo ljubi Boga!«

MISIJONARJI V SLOVENIJI •

V nedeljo, 25. septembra 2022, je v baziliki Marije Pomočnice v Turinu vrhovni predstojnik Ángel Fernández Artime daroval sveto mašo, pri kateri je prejelo misijonske križe 19 don Boskovih salezijancev in 9 hčera Marije Pomočnice. Šest salezijanskih misijonarjev ni pravočasno prejelo vizumov. Za salezijance je bila to 153., za FMA pa 145. misijonska odprava. Slovesnosti so se udeležili tudi mladi salezijanci, ki jih je vrhovni predstojnik poslal v Slovenijo: v prejšnji odpravi so to Cyprian Mbazira iz Ugande, Jožef Hau in Vinko Le iz Vietnama, v letošnji misijonski odpravi pa k nam prihajata Daniel Taabu iz Demokratične Republike Kongo ter Oskar Kimangou iz Republike Kongo.

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ • Na praznik Marijinega vnebovzeta je romarski shod na Rakovniku vodil nekdanji salezijanski predstojnik prof. dr. Alojzij Slavko Snoj ob svojem okroglem jubileju, 80. obletnici življenja. Ravnatelj salezijanske skupnosti na Rakovniku Peter Končan je slavljenju zaželel obilo blagoslova na vseh področjih delovanja.

KONGRES SPREMEMB SDB • Salezijanska družba je prvič zbrala inšpektorialne ekome, vodje uradov za načrtovanje in razvoj ter vodje misijonskih uradov ter jih na kongresu povabila k prizadevanju za gospodarsko učinkovitost, poklicanost mladih in pričevanje o revščini. Srečanje, ki je potekalo od 19. do 23. septembra 2022 v Rimu na Salezijanski papeški univerzi, je bilo namenjeno »krepitvi naše energije, našega znanja, pri čemer sta v središču vedno duhovnost in poklicanost mladih.«

ORATORIJ V CENTRU LJUBLJANE • Vesel, oznanjujoč in prepevajoč je bil oratorij v Ljubljani na Gornjem trgu! Pa še mednaroden, saj sta bili dve animatorki, sicer kandidatki pri sestrah FMA, s Hrvaške, en sodelavec pa iz Kameruna. Med udeleženci sta bila tudi ukrajinska otroka.

PRVA OBLETNICA SMRTI RUDIJA BORŠTNIKA • V albanskem Skadru so se v začetku julija zbrali k sveti maši v spomin na slovenskega salezijanca in misijonarja v Albaniji Rudija Borštnika. Po sveti maši, ki jo je vodil Janez Mirtek iz Podgorice, so obiskali njegov grob in ob njem molili, obisk pa zaključili z bratskim kosilom.

NAJIN EDENSKI VRT • To je bil naslov petdnevni duhovnih vaj za družine, novost v sklopu tradicionalnih poletnih duhovnih vaj v Želimljem, ki so potekale od 20. do 24. julija 2022. Voditelja Gašper M. Otrin SDB in Sanja O. Brodnjak sta zakonce nagovorila s svetopisemskim odlomkom iz prve Mojzesove knjige o stvarjenju človeka in Edenskem vrtu.

USKOVNIŠKI TEDNI 2022 • V juliju in avgustu so v prenovljeni uskovniški koči ponovno potekali štirje termini tradicionalnih Uskovniških tednov. Letošnje geslo je bilo: »Začni prvi!« Ljubezen in mir sta bili glavni temi, skozi kateri so mlade vodili predavatelji in pričevalci: Gabriel Kavčič, zakonca Gašper in Tina Berčič, s. Irena Mohorič. Ponedeljek, torek in četrtek so bili rezervirani za goste, sredo je bila namenjena oddihu. Vsak večer je bil poseben. Od veselih večerov, plesnega in kulturnega večera. V soboto je potekala evalvacija tedna in poslavljanje.

Že tretje leto zapored je potekal tudi termin Uskovniških tednov 23+. Gre za dogodek, ki je namenjen mladim, starim vsaj 23 let. Pogovori z raznolikimi udeleženci, svete maše in ubrano skupno petje so privedli do trenutkov, ki se jih bodo udeleženci spominjali skozi vse leto.

Spoznanja, ki so se porajala ob premišljevanju Uskovniške kapljice v puščavi, pogovori znotraj skupin, v katehizacijah, pogovori z različnimi udeleženci, svete maše in ubrano skupno petje so privedli do trenutkov, ki se jih bodo udeleženci spominjali skozi vse leto. Spoznanja, ki so se porajala ob premišljevanju Uskovniške kapljice v puščavi, pogovori znotraj skupin, v katehizacijah, pogovori z različnimi udeleženci, svete maše in ubrano skupno petje so privedli do trenutkov, ki se jih bodo udeleženci spominjali skozi vse leto.

OBNOVITEV ZAOBLJUB • Zavod sv. Frančiška Saleškega ob začetku novega šolskega leta spet zaživel. Dijaki, učitelji in vzgojitelji so ga začeli s sveto mašo, ki jo je daroval inšpektor Košnik. Mlada salezijanca Tomaž Stojc, vzgojitelj v Želimljem, in Domen Kos, na vzgojni praksi v salezijanskem mladinskem centru v Celju, sta pri maši obnovila izpoved redovnih zaobljub.

SKALINI POLETNI TABORI • Letos je Skala organizirala štiri taborne, ki so potekali od 24. junija pa vse do 20. julija. Prvi, cirkuški, je potekal takoj po koncu šolskega leta. Nato je sledil tabor za starejše in mlajše otroke. Zadnji tabor je bil mednarodni, na katerem smo poleg mladih iz Slovenije gostili mlade iz Srbije, Črne gore in Italije.

DVOTEDENSKI ORATORIJ V CELJU • Od 4. do 15. julija 2022 je v Don Boskovem centru v Celju potekal poletni oratorij. V prvem tednu ga je soustvarjalo 147 otrok in mladih animatorjev. Skupini zagretilih animatorjev je letos prvič pomagala tudi skupina fantov animatorjev iz Don Boskovega centra Podgorica iz Črne gore. V drugem tednu je bilo še več otrok, zato je bilo ozračje še lepše. Dva tedna sta hitro minila. Voditelji, animatorji in otroci se že veselijo novih srečanj v drugih programih, ki jih organizira Salezijanski mladinski center. Hvala predvsem animatorjem, ki so soustvarjali program in vložili veliko svojega časa in talentov v njegovo izvedbo.

ROKODELSKI TABOR • Rokodelski center DUO Veržej je od 25. do 27. julija 2022 pripravil enega od taborov »Slovenski rokodelski tabor 2022«. Gre za dejavnost Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije, ki je v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo pripravil sedem različnih taborov.

SREBRNA MAŠA V PODGORICI • Rudi Tisel je 11. septembra 2022, ob začetku šolskega leta v Podgorici, praznoval srebrnomašni jubilej. Župljani in mladi so mu pripravili čudovito praznovanje in se tako še bolj povezali.

MED ZAKLJUČKOM IN ZAČETKOM • 25. avgusta 2022 je novi direktor Zavoda Marianum Veržej Blaž Cuderman povabil zaposlene in sodelavce na piknik. Po odzvih skupin, gostov in obiskovalcev so vsi ustvarili pravo ozračje, da so se lahko vsi udeleženci v poletnih programih duhovno in telesno okrepli.

ROMANJE V DON BOSKOVE KRAJE • Mladi so štiri dni avgustovske dni preživel po pomembnih krajih za življenji Janeza don Boska (Colle don Bosco, Chieri, Turin) in Marije Dominike Mazzarello (Mornese, Valponasca).

NOVI SALEZIJANSKI ŠKOF • Škofovska sinoda ukrajinske grkokatoliške Cerkve je za pomožnega škofa doneckega nadškofijskega eksarhata izvolila salezijanca Maksima Ryabukho. Papež Frančišek je dal svojo privolitev in mu dodelil naslovni sedež v Stefaniaku. Maksim Ryabukha se je rodil 18. maja 1980 v Lvovu. Leta 1998 je v Pinerolu v Italiji vstopil v družbo sv. Frančiška Saleškega, kjer je 8. septembra 1999 izpovedal prve redovne zaobljube. 19. avgusta 2005 je v Lvovu izpovedal večne redovne zaobljube, 4. avgusta 2007 pa je bil prav tako v Lvovu posvečen v duhovnika.

MLADI SALEZIJANCI PO STUČLÝJEVIH POTEH • Salezijanci v formaciji s Češke, Slovaške in iz Bolgarije so se odpravili po poteh Božjega služabnika Ignacija Stučlýja. Po Sloveniji jih je spremljal njihov sošolec Gregor Markelc. Poleg Rakovnika so obiskali še skupnost na Kodeljevem.

NA OBISKU SALEZIJANSKI PREDSTOJNIK IZ MOZAMBIKA • Slovenijo je obiskal Adolfo de Jesus Sarmiento, po rodu z Vzhodnega Timorja, predstojnik salezijanske vizitatorije »Marija Pomočnica« v Mozambiku. V petek, 15. julija 2022, so se v salezijanskem inšpektoratu na Rakovniku na krajšem delovno prijateljskem srečanju zbrali inšpektorja Marko Košnik in Adolfo de Jesus Sarmiento, misijonar Tone Grm, inšpektorialni ekonom Janez Krnc ter vodja razvojne pisarne Fundacije don Bosko dr. Maja Žibert. Inšpektor Marko Košnik je pogovor sklenil z besedami, kako pomembno je, da se eni in drugi zavedamo, da ne moremo samo dajati ali samo prejemati. Salezijansko delo v misijonih je konkretno, otipljivo, ob vsem tem pa je pomembna tudi naša vez, ki jo zmore narediti molitev.

NOVOSTI V SMC RAKOVNIK • 16. septembra 2022 so se v SMC Rakovnik zbrali v lepem številu in se zahvalili Kaji in Kristini za njuno velikodušno delo v mladinskem centru: Kaji za njeno gostoljubnost in prijaznost ter modrost in preudarnost, Kristini pa za njeno živahnost in energijo, s katero je popestrila sodelovanje. Predstavila se je tudi nova ekipa zaposlenih in sodelavcev: salezijanec Vilmos Svarc ter nekdanja dejavna animatorja Klavdija in Blaž.

SREBRNOMAŠNIK V CERKNICI • V nedeljo, 11. septembra 2022, so ob župnijskem žegnanju v Cerknici počastili nekdanjega župnika in srebrnomašnika Jožefa Krnca. Po sveti maši so se farani zadržali na skupnem srečanju in pogostitvi.

OBISK MISIJONARK FMA • Obisk oz. dopust v domovini naših misijonark s. Agate Kociper in s. Metka Kastelic iz Brazilije ter s. Milene Zdravec iz Jordanije nas je poživil v misijonskem navdušenju in nam razširil obzorja. Še kakšen se nam obeta, saj v kratkem pričakujemo s. Zvonko Mikec in s. Ljudmilo Anžič.

Antonija Senčur (1933–2022)

V soboto 18. junija dopoldne, medtem ko je vsa njena družina v župnijski cerkvi obhajala praznik svete birme njenega vnuka, je naša mama Tončka odšla v objem Vsemogočnega.

Skoraj 90 let trajajoče mamino življenje se je začelo leta 1933 pri Koroščevih v Mačah nad Preddvorom. Kot mlado dek-le jo je nekaj let po prezgodnji

očetovi smrti pot vodila s trebuhom za kruhom služiti na Bled k Zupanovim.

Ko se je po dobrih petnajstih letih vrnila na svoj dom v Mače, se je zaposlila v preddvorskem domu starejših občanov na Turnu. Tam je navezala stike z redovnicami – Marijinimi sestrami, ki so takrat delovale v tamkajšnjem domu. Ko je поблиže spoznavala njihovo redovno življenje, je tudi sama že zelo konkretno razmišljala o posvečenem življenju v redovniškem poklicu.

Pa je leta 1978 prst Božje previdnosti po dobrih ljudeh posegel v njeno življenje in jo konec leta, nekaj dni pred božičem, pripeljal med nas v Žibrše v družino, ki ji je nesreča leto in pol pred tem vzela mamo in ženo. Pri skoraj 46 letih je obrnila povsem nov list v zgodbi svojega življenja. Znašla se je v povsem novem okolju, v družini, kjer je bilo več boleznih zdravlja, tudi nemalo materialnega pomanjkanja. V dani situaciji je prišla do izraza njena iznajdljivost, gospodarnost, velika razgledanost in seveda trdo delo. Bog je blagoslavljal njen trud in ljubezen, ki jo je razdajala med nas in v Njegovi moči je marsikdaj zmogla stvari, ki jih človek sam ne zmore. Ob mnogokrat skoraj nečloveških naporih, ki jih je zahtevala skrb za družino, ob mnogih poteh in skrbeh ob boleznih moža in otrok in ob skrbi za kmetijo, nikoli ni zgubila vedrine. Vedno nas je razveseljevala z majhnimi pozornostmi, vedno imela čas za pogovor in nasvet komurkoli, gojila gostoljubje do vsakogar in kljub skromnosti, v kateri smo živeli, vedno bila radodarna.

V zadnjih letih, ko jo je pestila bolezen in starostne tegobe, je še več časa namenjala molitvi. Njen stalni spremljevalec je bil rožni venec. Vedno znova se je veselila duhovne tolažbe, ko ji je duhovnik ob prvih petkih prinašal Jezusa v svetem obhajilu.

Bogu smo hvaležni za dar njenega življenja, mami pa, da je poslušala Božji glas, sledila Njegovim navdihom in prišla med nas in več kot štiri desetletja bogatila našo družino.

Ko sem bil v zadnjih mesecih njenega življenja pri njej na obisku in sem pod večer odhajal, sem ji rekel: »Mama, jaz zdaj grem,« pa me vpraša: »Kam?« Odgovoril sem ji: »Domov, čez eno uro imam mašo.« Pa je kot majhen otrok naslonila glavo na mojo ramo in proseče rekla: »Pa še name se kaj spomni!« Sedaj te prosimo: »Ti se sedaj spomni na nas in pri Bogu prosi za nas.«

Drago Senčur SDB

Peter Bogataj SDB (1935–2022)

Življenjska pot sobrata Petra se je začela v hriboviti vasi v Poljanski dolini, ki nosi ime Srednje Brdo. Spada v župnijo Trata Gorenja vas. Rodil se je 28. junija 1935, v dneh ko je v Ljubljani potekal evharistični kongres. Gospod Peter je bil na to ponosen in temu pripisoval poseben pomen, saj je celo življenje gojil veliko ljubezen do evharistije. Družina Janeza in Frančiške Bogataj je štela šest otrok: dve hčeri in štirje sinovi.

V času mladosti je obiskoval župnijsko cerkev in šolo na Trati. Toda prišla je druga svetovna vojna. Spominjal se je, kako je bil oče mobiliziran v jugoslovansko vojsko, pa se je že po dobrem tednu vrnil domov, saj je vojska razpadla. Ker so Nemci odpeljali župnika, je med njimi deloval neki nemški duhovnik, ki se je za silo naučil slovensko. Pripravil jih je na prvo spoved in sveto obhajilo, ki ga je prejel na praznik sv. Rešnjega Telesa leta 1942 v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika na Trati. V strahu pred partizani se je družina izselila v Gorenjo vas, kjer so domobranci imeli svojo postojanko, kajti tudi oče je odšel k domobrancem. Po vojni je oče preстал šentvliške zapore in se po amnestiji vrnil domov. Vrnil se je tudi župnik.

Leta 1950 se je vpisal na nižjo gimnazijo na Trati, kjer je dokončal tretji razred, četrtega pa v Poljanah. Po sredovanju Romana Kavčiča, domačega novomašnika, se je ponudila možnost za bivanje na Rakovniku v Ljubljani pri salezijancih (3. 9. 1954). Moral bi iti na Reko, vendar je bil zavod poln. Mesto zanj se je sprostito šele v začetku marca 1955. Tam je najprej dokončal peti razred gimnazije in dan pred praznikom Marijinega vnebovzeta vstopil v noviciat. Napravil je prve zaobljube na Reki, nadaljeval pa škofijsko klasično gimnazijo v Zadru. Po končani višji gimnaziji je bil poslan na Rakovnik, kamor se je vrnil z velikim veseljem. Toda takratni inšpektor Avguštin Jakob ga je poslal na vzgojno prakso zapet na Hrvaško v Križevce. Leta 1959 so tam odprli srednjo versko šolo. Jeseni 1960 je odšel nazaj na Rakovnik in začel študij teologije na ljubljanski teološki fakulteti. Kot bogoslovec je pastoralno prakso opravljal na Kodeljevem.

Na god sv. Petra in Pavla ga je v ljubljanski stolnici posvetil nadškof Pogačnik. Novo mašo je obhajal doma. Takoj po novi maši je šel na Kosovo v Janjevo. V septembru 1965 je bil določen za pomočnika na Razborju nad Sevnico, mesec dni pozneje je odšel za pomočnika

Rajni naročniki, člani mašne zveze in molivci za duhovne poklice

Marija Brancelj, Borovnica; Ivana Cvar, Sodražica; Janez Fertelj, Murska Sobota; Terezija Knez, Slovenj Gradec; Otilija Krauthaker, Radenci; Tone Lisec, Grosuplje; Katarina Pajžlar, Murska Sobota; Janez Župančič, Gozd Martuljek.

v Mokronog, nato pa je z novim šolskim letom odšel na kaplansko mesto v Drobno. Toda že po enem letu je bil premeščen za kaplana v Boštanj na Dolenjskem. Po treh letih je bil poslan v Šentrupert. Zanj so bila to najlepša leta pastoralnega delovanja. Ob sobotah je zbiral veliko mladih. Prihajali so tudi salezijanski bogoslovci, ki so prinesli novo življenje. V letu 1972 se je ponovno vrnil v Boštanj kot župnik.

Sredi pastoralnega dela ga je presenetila bolezen, zato se je župniji odpovedal in odšel v malo semenišče v Želimlje za spovednika. Tam je ostal celih sedem let, vmes pa je hodil pomagat na različne župnije in bil hkrati spovednik sester hčera Marije Pomočnice na Bledu in v Ljubljani. Leta 1989 je odšel na Ig kot duhovni pomočnik. Z veliko zavzetostjo je deloval v župniji, hkrati pa ure in ure spovedoval na Kureščku. Leta 1995 je odšel na Rakovnik za službo spovednika. Leta 2000 je bil premeščen na Kodeljevo z namenom, da bo sobratu Janezu Vodičarju pomagal pri vzgoji fantov, ki so takrat živeli v skupnosti in obiskovali različne šole. To službo je opravljal z veseljem. Stkale so se mnoge vezi z nekaterimi fanti, ki so trajale vse do danes.

Sobrat Peter je ostal na Kodeljevem vse do zadnjega dne življenja. V župniji je bil vsa ta leta na razpolago za zakrament spovedi. Rad je maševal v župnijski cerkvi in pomagal po svojih močeh tudi drugod. Odlikoval se kot moder in zelo široko razgledan spovednik. Dolga leta je ohranjal vodstvo romanj z rakovniški romarji, ki so v njem našli razgledanega, odgovornega, družabnega in duhovnega spremljevalca. Praznoval je še svoj 87. rojstni dan in dan pozneje svoj god. Toda Božja pota niso naša pota, je g. Peter večkrat ponavljal. Do konca je ostal aktiven, kljub temu da je bolezen (rak) zelo napredovala. Zaradi oslabelosti in nato še okužbe s koronavirusom je bil sprejet na Onkološki inštitut, kjer je v sredo, 6. julija 2022, zvečer končal tek svojega zemeljskega življenja in prestopil prag nebeškega Jeruzalema.

Povzeto po pogrebnem nagovoru inšpektorja Košnika

Koncert za bodočo žico

Naslednji dan je profesor Bloch dijakom vrnil njihove izpitne naloge z besedami: »Preden vam zapišem oceno, želim, da sami poiščite svoje napake in se ocenite.« Bloch je na judovsko šolo prišel šele pred kratkim, potem ko je veliko učiteljev prebegnilo v ZDA in Anglijo, nekateri pa celo v Palestino. Razlikoval se je od drugih učiteljev, ker je želel dijake usposobiti za prepoznavanje svojih napak. Ocene so se mu zdele manj pomembne in jih do zadnjega ni zapisal v redovalnico.

Aniti je izročil njeno izpitno nalogo, na kateri pa ni videla niti enega popravka. Ali jo je sploh pregledal? Vprašujoče ga je pogledala, on pa se ji je prešerno nasmehnil: »Čestitam, Anita! Brez napake. Najboljša naloga v razredu. Očitno ti latinščina zelo leži.«

Anita kar ni mogla verjeti, da je vse naredila prav. Susi jo je v znamenje pohvale dregnila s komolcem, drugi sošolci pa so jo prebodli s sumničavimi in celo zavistnimi pogledi. V razredu je bilo samo pet dijakov, ker so se drugi izselili z družinami.

»Tudi drugi ste se odlično odrezali, zato sem vam vsem dal petice. Ponosen sem na vas.«

Tekmovalnost med sošolci se je razblinila. Do konca ure so prijateljsko klepetali in primerjali svoje naloge.

Po pouku je Anita pohitela na dogovorjeni sestanek s Konradom, nato pa še na dom k trinajstletnemu Jakobu, ki je imel velike težave z latinščino. Ker ni bilo mogoče najti inštruktorjev, pripravljenih poučevati judovske otroke, sta se njuni materi dogo-

vorili, da bo Jakob osnov latinščine naučila Anita.

Poučevanje, za katerega niso vedeli ne njena šola ne sošolci, je bilo dobrodošel vir dodatnega dohodka. Bila je ponosna, da je lahko vsaj malo prispevala k družinskemu proračunu. Upala je tudi, da bodo z dodatnim dohodkom lažje poravnali stroške izselitve, čeprav se je ta zdela vedno manj verjetna.

Čez nekaj dni naj bi državo zapustil tudi Konrad, ki se je morda zaradi tega želel z njo srečati tisto popoldne. A to bosta morala hitro opraviti, ker jo je pozneje že čakal Jakob. Naglo je prečkala kanal čez most in nadaljevala pot mimo kavarne po ustaljeni poti. Čeprav je bilo še svetlo, se ji je sami zdelo nevarno hoditi po stranskih poteh.

Anita Lasker je obetavna trinajstletna najstnica, katere edina napaka je, da se je rodila v času, ko so nacisti Jude označili za »kratkotrajno raso, nevredno obstoja«. Časovni razpon opisanih dogodkov poteka od konca oktobra 1938 do sredine junija 1945. Anito je iz koncentracijskega taborišča Auschwitz dobesedno rešila glasba, saj je kot čelistka postala del taboriščnega ženskega orkestra, ki ji je omogočil preživetje.

salve SALEZIJANSKA
ZALOŽBA

				SESTAVILA MATEJA	OTOŽEN TONOVSKI NAČIN	NAVADA, ŠEGA	DON BOSKO	BORIŠČE V CIRKUSU	AVION	ŠAHOVSKA FIGURA, KONJ
				MITJA OKORN			DANSKI OTOK (ALSEN)			
				PREVRETEK			OČE, ATI			
				MEDN. ORG ZA BEGUNCE						
DON BOSKO	KRAJ NA MADŽARSKEM	ZAIMEK	KORISTNOST, UPORABNOST							
			AFRIŠKA DRŽAVA							
PASMA PSOV, PODOBNA BULDOGU						SL. ČARODEJ MIRAN				
						OZEK KOS BLAGA				
KRATKA IN DUHOVITA ZGODBICA O ZNANI OSEBI							KRILO RIM. KONJENICE			
							BELO LITURG. OBLAČILO			
CERKVENE POSTAVE IN PREDPISI						UNIČEVALKA ŽELEZA		OTON ŽUPANČIČ		
						STRUPEN PLIN		POLKROŽNI DEL KUPOLE		
DON BOSKO	PLIN REZ BARVE, VONJA IN OKUSA	HR. PEVEC ŠERFEZI					LANA KOS		NASUT IN UTRJEN PAS ZEMLJIŠČA	VRLINA, ODLIKA
		PORTUGAL. OTOČJE					DEL KOLES. DIRKE			
ABELOV BRAT					JAP. ARANŽ. CVETJA					
					ŠP. MOŠKO IME					
SVETO-PISEMSKI PREROK						ČRNO OBLAČ. DUHOVNIKOV				
						ZAIMEK S POUČ. POMENOM				
SLAVKO OSTERC			GNJAT (POG.)				ARISTOFANOVA KOMEDIJA			
			19. IN 15. ČRKA ABC				6. IN 15. ČRKA ABECEDE			
DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM DUBLIN						VOLJA PO JEDI, TEK				
ZDRAVILO PROTI MALARJI						ZOFA, KAVČ, POČIVALNIK				

GESLO križanke DB 4/2022

pošljite do 20. decembra 2022 na uredništvo revije Don Bosko.

- nagrada:** pulover s kapuco (L) z don Boskovo mislijo
- nagrada:** knjiga *Rešena iz pekla*
- nagrada:** knjiga *Angel podari perut*
- nagrada:** knjiga *Oratorijska klapa*
- nagrada:** otroški knjižici *Narobe svet, Otročiči in kraljestvo*
- nagrada:** rdeča majica z logotipom *Don Bosko*

REŠITEV

križanke DB 3/2022

Savio kamp

NAGRAJENCI

- nagrada**
Henrik Razpotnik, Kresnice
- nagrada**
Eva Kirn, Ljubljana
- nagrada**
Silvo Šega, Celje
- nagrada**
Stanislava Švarc, Maribor
- nagrada**
Peter Kovač, Zreče
- nagrada**
Natalija Tič, Domžale

Hvala, ker podpiraš salezijansko vzgojno dejavnost v Sloveniji in po svetu.

FUNDACIJA DON BOSKO
Rakovniška ulica 6
1000 Ljubljana

IBAN SI56 0205 8026 2282 413
KODA CHAR SKLIC SI00 105
NAMEN Don Bosko

3€

so dovolj, da
podpreš Don Boska.

DV ŽELIMLJE

Don Bosko je brezplačen in razveseljuje 4-krat letno. Lahko ga naročiš!

DON BOSKO
Rakovniška 6
1000 Ljubljana

059 339 100
donbosko.revija@sdb.si
www.donbosko.si

Don Bosko Slovenija

